

Paralelė su 1905 m.

Tarp Sąjūdžio ir Vilniaus Didžiojo Seimo

Vytautas Meškauskas

Ar istorija kartojasi? Kai kada. Po pereinamųjų metų Sąjūdžio suvažiavimo Vilniuje ir jo aidų išsivijimo, man prisiminė vadinamas Vilniaus Didysis Seimas 1905 metais. Kaip dabar, taip ir tada paskatinimas atėjo iš Rusijos centro – tada Petrapiolio, dabar Maskvos. Žinoma, pirmuoju atveju jis buvo aiškesnis. 1905 m. spalio 17 d. – senuoju kalendorium arba 30 d. likusiam pasaulyje įprastu laiku – caras paskelbė manifestą, kuriuo savo pavaldiniams dovanojo sąžinės, žodžio, susirinkimų bei sąjungų laisvę, o taip pat pažadėjo sušaukti parlamentą – Dumą. Gorbačiovas, žinoma, savo manifesto nepaskelbė ir truko kelis metus, kol buvo tyliai aiškinasi, ką iš tikro jis mano ir ką galėtų leisti. Kaip tada, taip ir dabar pirmiausia kilo diskusijos dėl būsimos visos Rusijos imperijos ir Lietuvos joje statuso.

Apsvarstyti į Dumą rinkimų tvarką, buvo sušauktas pirmas žemetijų (apskrities) ir savivaldybių suvažiavimas, kuriame lietuvių visai nebuvo. Visus administracijos postus Lietuvoje buvo užėmę lenkai arba rusai. Šiuo atveju dabartinė padėtis buvo geresnė. Tada susipratę lietuviai sudarė prie VILNIAUS ŽINIŲ redakcijos 'Vilniaus lietuvių organizacijos biurą'. Jo nariui ir VILNIAUS ŽINIŲ redakcijos sekretoriui J. Kriaučiūnui kilo mintis sušaukti Vilniuje lietuvių kongresą. Liūdas Gira taip aprašė pradėtą veiklą:

Vilniaus inteligentų lietuvių kuopelė tuoju tam didžiausios svarbos sumanymui pritarė ir pradėjo rūpintis sušaukti Vilniuje lietuvių kongresą. Kiekvieną mažnę apyvakarį rinkosi žmonių būrelis į Vilniaus Žinių redakciją, vėlai naktį skirstėsi, užsimastę į namus.

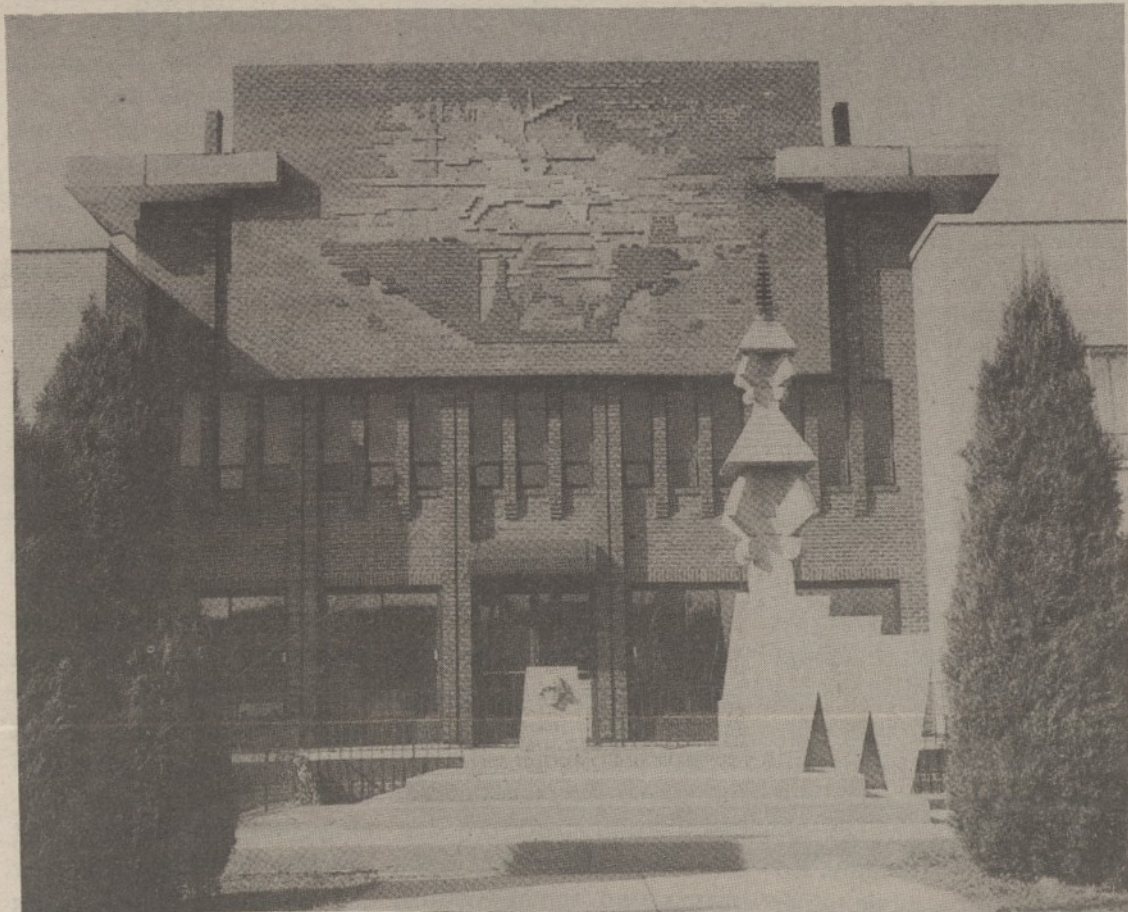
Pirmame posėdyje sutarta išrinkti 15 žmonių komitetą, kuris atsiųsktų į visus lietuvius. Komitete tačiau nesutiko dalyvauti socialdemokratai, jų vieton pakviesti kiti trys asmenys. Išleistame komiteto, su pirm. Basanavičiaus ir sekr. Kriaučiūno pa-

rašais, atsišaukime į tautą buvo skelbiama:

Lietuviai ir lietuvės! Pastarojo laiko atsitikimai visoje Rusijoje, kaip ir tos atmainos, kurios vidurinėje rusų viešpatystės politikoje įvyksta su apgarsinimu caro manifesto spalio 17 d., suteikia mums lietuviams šiek tiek lengvesnes politiško gyvenimo sąlygas, sulygina mus maždaug eilėje kitų kultūriškų tautų, leidžia mums patiems, nors iš dalies, viešai apie savo krašto reikalus rūpintis ir dalyvauti bendruose visos rusų viešpatystės dalykuose. Atėjo dabar, kaip matome, laikas, kad po ilgo tylėjimo galime kiek balsiau prakalbėti...

Ar nepanašu į dabartį? Apsvarstymui ką toliau daryti, lapkričio 21 ir 22 (gruodžio 4 ir 5) dienomis buvo sušauktas seimas, kuriame kviečiama buvo dalyvauti bent po vieną atstovą iš valsčiaus ar parapijos ir visus lietuvius inteligentus. Tų tada buvo taip mažai, kad bent vieną išskirti buvo gaila. Maždaug tuo pačiu laiku buvo pasiūstas vyriausybei į Petrapiolį memorandumas, reikalaujantis autonomijos ir kitų pažadėtų laisvių, kurio 10-tas punktas buvo gana keistas:

Lietuviai reikalauja idant visuose viršiausiuose manifestuose ir paliepiamuose nebūtų ignoruojamas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio titulas.

Jaunimo Centro rūmai Chicagoje ir Laisvės kovų paminklas.

Jaunimo Centras visų lietuvių priebėga

Antanas Juodvalkis

Jaunimo centro taryba š.m. balandžio 2 d. sušaukė narių metinį susirinkimą, kuriam vadovavo Tarybos pirmininkas Vaclovas Momkus, o sekretoriavo dažnų susirinkimų pareiginga sekretorė Pranė Masionienė. Susirinkime dalyvavo 66 nariai su 528 balsais ir praėjo ramiai.

Faktinai visuose caro paliepiamuose tas titulas – Lietuvos Didysis Kunigaikštis visados buvo minimas kartu su kitais carų gautais ar pasisavintais titulais. Gal tai buvo užtikrinimas, kad lietuviai ir toliau nori palikti imperijoje?

(Nukelta į 4 psl.)

Tarybos pirm. V. Momkus, perėmęs šias pareigas po praėjusių metų kilusio nesutarimo tarp vadovaujančių asmenų, priėmęs net antro susirinkimo, pasidžiaugė dariniu darbu ir išreiškė padėką valdybai, ypač pirmininkei Salomėjai Endrijonienei.

Valdybos pirm. S. Endrijonienė pranešė apie Jaunimo centro veiklą, rūpesčius jį išlaikant, kai mažėja talkininkų skaičius ir piniginių aukos. Praėjusieji metai Jaunimo centrui buvo sėkmingi ir atlikti būtini remonto darbai – kaip stogų sutvarkymas, pagrindinio įėjimo pertvarkymas, šildymo ir šaldymo sistemų priežiūra, – ir daugelis kitų su namų priežiūra susi-

jusių darbų ir darbų. Vieniems prireikė kontraktorių, kitiems atlikti atsirado talkininkų. Ypatingai svarbus, nors ir brangus, švaros palaikymas, bet sėkmingai susido roja namų prievaizda Adomas Vaitkevičius. Jaunimo centre pastogę turi lituanistinės mokyklos: Dariaus-Girėno pradžios mokykla, aukšt. lit. mokykla ir pedagoginis lit. institutas, lituanistikos tyrimų studijų centras su biblioteka, archyvais ir muziejais. Čia repetuoja Dainava ir lietuvių opera, šoka Grandis. Čia posėdžiauja organizacijų vadovybės, 'laužus kūrena' skautai, pasižmonėjimus ruošia klubai ir savo šventes švenčia šeimos. Salėse vyksta suvažiavimai, minėjimai, vestuvių puotos.

Ypatingai gyvas judėjimas vyko praėjusių metų antroje pusėje ir šiais metais, kai atsilankę tautiečiai mus švietė ir informavo apie ten vykstančią 'perestroiką'. Pirmininkė išreiškė padėką visai valdybai, nuolatiniams nepavargstantiems talkininkams kavinėje, krautuvėlėje, vakaronėse. Jų nuolatinė talka ir parama yra labai ir labai vertinama. Be jų pasiaukojimo sekmadienių lankytojai negautų kavos ir užkandžių, svečiai neturėtų progos apsirūpinti tautodailės ir meniniais išdirbiniais. Čia moterų

(Nukelta į 3 psl.)

Jaunimo centro vakarienė. Sėdi iš kairės: Vaclovas Momkus – Jaunimo centro tarybos pirm., solistė Margarita Momkienė, dr. Leonas Kriaučiūnas ir Irena Kriaučiūnienė – buv. pirmoji Jaunimo Centro valdybos pirmininkė.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Gorbačiovas Kuboje. - Iš didelio debesio mažas lietus. - Sovietas bučiavosi su Castro, tačiau pasisakė prieš revoliucijos ir kontrarevoliucijos eksportą į kitus kraštus.

Skaičiuojama, kad Gorbačiovo vizito proga į Havaną privažiavo daugiau amerikiečių negu buvo dalyvių invazijoje į Kubos Kiaulių ilanką J. F. Kennedy laikais. Buvo tikėtasi ko nors nepaprasto – kaip pvz. Gorbačiovo dovanojimo visų Kubos skolų Sovietijai, raginant tą patį padaryti ir Washingtoną visai Lotynų Amerikai.

Vietoje to, televizijos žiūrovai buvo priversti net 45 minutes stebėti, kaip Castro gyrė save ir puolė JAV, pristatydamas Sovietijos valdovą. Nors Gorbačiovas greičiausiai buvo ispėtas apie šeiminko palinkimą į ilgą kalbas, neatrodė, kad jis būtų labai laimingas Castro gražbylyste. Visur kitur toks ilgas 'pristatymas' būtų palaikytas svarbaus svečio įžaidimu. Komunistiniam pasaulyje tačiau kol kas tvarkos nedaug.

Logiškai galvojant, sovietams atsisakius nuo pasaulinės revoliucijos idėjos, Castro jiems nereikalingas, tačiau atsisakyti nuo jo paslaugų, nors jos kainuoja jiems apie 5 milijonus dolerių į metus, Gorbačiovas taip pat negali, kaip ir negali paleisti savo kompartijos namuose. Prieš Gorbačiovą Kuba Sovietijai buvo naudinga, kaip JAV stebėjimo postas jų pašonėje, iš josėjo parama komunistams Nikaragvoje, El Salvadore ir kt. Lotynų Amerikos valstybėse. Kuba pasiuntė 50,000 savo karių į Angolą ir mažesnius dalinius į Etiopiją. Visur tai buvo surišta su globaline Maskvos

politika. Šiandien tokia akcija Maskvai daugiau kenkia negu padeda. Susitarta dėl kubiečių pasitraukimo iš Namibijos, nors paskutinėmis dienomis ten prasidėję susirėmimai tarp Pietų Afrikos karinių pajėgų ir komunistinių partizanų, atsiųstų iš Angolos, tą pasitraukimo procesą nulėtino. Nikaragva pažadėjo daugiau ar mažiau demokratiškus rinkimus. Pagaliau Gorbačiovas savo viešnagės metu pasirašė naują draugiškumo sutartį su Castro, kurioje pažadama "nesigailėti pastangų paversti atsisakymo nuo jėgos panaudojimo ar grąsinimo principą visuotinai priimti elgėsi norma ir stengtis konfliktus tarp valstybių spręsti tik taikingomis ir politinėmis priemonėmis."

Tiesa, jau ir prieš komunistinę buvo žinomas politikų palinkimas liežuvį naudoti savo minčių paslėpimui. Komunistai tą polinkį pavertė kasdieniu įstatymu, tačiau anksčiau ar vėliau tiesa vis tiek paaiški, kaip dabar.

Nepaisant pasikeitusios padėties, Gorbačiovas turėjo bučiuotis su Castro ir išklaisyti jo pamokymų, kad tarp Sovietijos ir Kubos esama skirtumo. Kuba daug mažesnė ir vienalytė. Ji neturėjusi stalinizmo problemų. Jei ji, Castro, kas nors vadina Stalinu, jis galės atsikirsti, kad visos jo aukos vis dar esančios labai sveikos.

Žodžiu, Castro bandė parodyti, kad jam jokia perestroika nereikalinga ir jis gali gyventi be jos. Jis davė taip

pat suprasti, kad jei ne ideologija, tai Kuba su Sovietija jungia bendri interesai.

Gorbačiovas tačiau išakmiai pasisakė prieš revoliucijos ir kontra-revoliucijos (kaip pagalba contrams) eksportą į kitus kraštus. Jei tam patikėti, Castro ateityje turės pasiieškoti sau kito užsiėmimo, kad uždirbtų tuos penkis milijonus dolerių, iki šiol gaudamus iš Maskvos. Tai ragino ir Gorbačiovas sakydamas kad Kuba turi plėsti savo prekybinius santykius su visu pasauliu. Bet kaip?

JAV neturi diplomatiškos ir prekybinių santykių su Kuba. Revoliucija buvo jos pagrindinis eksportas. Kas ji galės pakeisti? Turizmas iš JAV? Visa tai įmanoma, tačiau daug lengviau būtų, jei Castro, dabar jau 62 metų ir ilgiausiai – 30 metų – valdęs diktatorių Lotynų Amerikoje, pasitrauktų į poilsį kur nors Kryme ar Kaukaze.

SHELBY ENTERPRISES INC.

We are a fast paced manufacturer specializing in steel tube fabricating. We are looking for several mature qualified dedicated individuals with experience in the following areas:

- MACHINE Set-Up and Repair
- TOOL ROOM
- QUALITY INSPECTION

1-st & 2nd Shift

We offer an attractive compensation package including competitive wages, full benefits, uniforms and more.

Send resume including salary history to:
SHELBY ENTERPRISES
P.O. BOX 313
ROME, MI 48065

(15-19)

■ Iš kitos pusės

Lyginant dabartinę Lietuvos situaciją su buvusia 1905 metais, kilo klausimas ar verta leisti į kai kurias smulkmenas, kurios gal nėra reikšmingos, tačiau labai būdingos. Vienas iš penkių Vilniaus Didžiojo Seimo pirmininkų – kunigas, vėliau vyskupas – Pr. Butys seimą prisimindamas štai kaip samprotavo:

".. imdamas rašyti įsipareigoju tikrai grynai tiesą liudyti, tiek ir ir taip, kaip ją atsimenu. Taip reikalauja pagrindinis istoriko rašto dėsnis, nuo kurio negalima nukrypti net ir patriotinio pagražinimo dėliai."

Ir tik dėl to šiandien, palygindami įvairius autorius, galime susidaryti apytikrą vaizdą. Vyskupas rašė:

"Kairiojo šono kalbėtojai, dažnai nutolę nuo svarstomojo klausimo, kaltindavo kunigus ... Ponas Kačergis iš Silviškių, kunigus vadindavo pilvūzais. Aš pakviečiau jį pasimieruoti pilvais. Už tat jis man drėbė žodį, kurio spausdinti negalima. Jo pilvo periferijos būta didesnės už mano. Nekultūringų žodžių buvo girdėti ir iš dešiniojo salės šono. Kalbant apie mūsų santykius su lenkais ir man pareiškus nuosakia pažiūrą, kun. Stakelė atsistojo – ir balso neprasęs ištiesė ranką, pirštu rodydamas į mane, stovintį palaipoje, – ir trenksmingu balsu sušuko: "Neklausykite to velnio. Lenkams parasidavęs!" Kiek kiti seimo dalyviai išsiplūdo, to neatsimenu ir nenorėčiau kartoti, jei ir atsiminčiau, nes buvo labai daug."

Kelias į demokratiją nėra lengvas. Vyskupą seime atstovauti išrinko St. Peterburgo lietuviai. Ir ten būta daug kalbų. Vyskupo atmintin įstrigo tik vienas oratorius:

"Vienas sumanus ir iškalbus, bet didžiųjų mokslų nėjęs kalbėtojas primygtinai ir pakartotinai reikalavo savo tėvynei anatomijos. Kai kas spėliojo, kad jis buvęs Karo Medicinos Akademijos prosektoriumo sargas. Rasi, jam rodėsi, kad intelligentai kalbėtojai, reikalavusieji a u t o n o m i j o s, negerai ištare tą žodį, kadangi medicinos profesoriai ir studentai aiškiai ir nuolat tardavę a n a t o m i j a ."

(vm)

Dvidešimt septintasis Dirvos novelės konkursas

PREMIJA 700 DOLERIŲ skiriama iš a. a. SIMO KAŠELIŪNIO palikimo, kurį tvarko Korp! Neo-Lithuania.

Tema: Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Ilgis. Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėle rašytą, su dvigubu tarpu.

Laikas. Paskutinė rankraščiui įteikti data 1989 m. birželio 15 d. (pašto antspaudas).

Adresas rankraščiui siųsti. Dirva, Novelės konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland Ohio 44103.

Paruošimas. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant priedamo uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Vokelis nebus atidarytas nelaimėjus.

Nepremijuoti rankraščiai. Grąžinami tik autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma.

Popiežius Jonas-Paulius II, kuris atsisakė atiduoti Italijos teismui Mgr. Marcinkų (nuotraukoje klūpo prieš popiežių), atleido jį iš Vatikano išdo tvarkytojo pareigų, nes jo valdomas išdas pasiekė 78 milijonus dolerių deficitą. Mgr. Marcinkus yra išgelbėjęs nuo atentatų popiežių Paulių VI Maniloje ir dabartinį popiežių Fatimę. Manoma, kad popiežius Jonas-Paulius II per sekančią konsistoriją jam suteiks kardinolišką skrybėlę, nežiūrint visos opozicijos.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP.O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$25.00 • Single copy 60 cents.

Prenumerata metams \$25.00, pusei metų \$15.00 • Atskiro numerio kaina 60 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Meilės ir susitaikymo šviesa

Mąstau apie jaunimą, o regiu pavasarį. Mąstau apie pavasarį, o regiu žydinčias gėles, spindinčias grožiu ir džiaugsmu.

Bet jaunystė – ne vien džiaugsmo ir svajonių metas. Ji – atsakingas ir sunkus pasirengimas darbams ir siekiam nuo kurių priklauso mūsų tautos ateitis.

Šiandien mes stovime kryžkelėje ir ateitis, žvelgdama sfinkso akimis, laukia, kokiu keliu pasuks jaunimas, su kokia vėliava ir mintimi juo nueis. Ateities žvilgsnis sunkiai įmenamas. Bet mes turime išpėti šio amžino sfinkso užduotą mįslę, neklysdami ir neabejodami pasirinkimu.

Mes jau turime tą vėliavą, su kuria išeinant jaunųjų laukia ateitis. Ji plazda Gedimino bokšte Vilniuje, ji plazda visai Lietuvai. Su kokia mintimi palydime grįžusią, kančia ir malda pašventintą vėliavą?

Ta mintis išreikšta, kaip reta, glaustai ir aiškiai Tautos Giesmėje. Kokia didi ir kilni prasmė įkūnyta paprasčiausiose žodžiuose. Čia mūsų kelias. Jis – vienintelis. Tai netgi ne kelias. Kelių būna daug ir įvairių. Tai amžina tautos svajonė ir tikslas. Šviesa ir tiesa. Laisvė.

Ši svajonė bunda. Krin ta ilgai kauptos apnašos ir mes vėl matome nepakartojamą laisvės spindesį. Tame spindesy – rūščių išbandymų ir kančių, nekalto kraujo ir ašarų ženklai. Neklausykime melagingų šauklių, kurie nori supančioti mūsų sąmonę ir

širdžių liepimą. Pažvelkime į pasaulio veidą. Kuo mes blogesni už kitus?

Mes nenorime grąžinti praeities, bet nepasikvietę pagalbą istorijos mes nesukursime savo laisvos ateities, kuri ir turės nuspręsti kokios jai būti. Mes įsitikinę – tik laisvė ir nepriklausomybė gali užtikrinti tikrą tautų draugystę ir taiką. Siekdami laisvės sau, mes neatimame jos iš kitų. Mes sakome – nelaisva ta tauta, kuri neleidžia kitoms laisvai gyventi. Gerbdami kitų namus, norime patys būti gerbiami.

Aš su džiaugsmu ir pavydu žiūriu į jaunuomenę ir galvoju: jūs laimingesni, mūsų jaunystę klaipė vėjai ir apgaulingi pažadai. Klydome ir klaidiname kitus. Jūsų veidus ir širdis palytėjo šventas tiesos dvelksmas ir lūkesys.

Netikėkite viskuo ką jums sako. Tiems, kurie vakar sakė, kad viskas gerai. Abejokite, vertinkite ir apmastykite. Protu ir širdimi patikrinkite kiekvieną žodį, kiekvieną žingsnį. Kiekviena diena verčia mus rinktis, ir rinktis reikia teisingai.

Neleiskime laisvės supančioti melagingais šūkais. Tekalba tiesa ir sąžinė. Atgaivinkime tylos bedugnėje kalėjusią pasiaukojimo ugnį. Įliekime į ją solidarumo alyvos. Tai mūsų tautos išlikimo laidas.

Ateities sfinksas žiūri į mus ir laukia. Žiūri ir kviečia įminti jo mįslę. Priešais stūkso gūdus stiklo kalnas. Eikime ir kopkime į jį. Tely-

Jaunimo Centro moterų klubo dalis narių. Sėdi iš kairės: Zunė Žilevičienė, Juzė Premskienė, Antanina Mažeikienė. Stovi: Adelė Lietuvninkienė, Janė Daunorienė, Marcelė Jonušienė, Marytė Saliklienė (pirm.), Juzė Ivašauskienė ir Salomėja Endrijonienė (valdybos pirm.).

J. Tamulaičio nuotr.

Lietuvių Jaunimo centras...

(Atkelta iš 1 psl.)

klubo valdyba ir visos narės, įsijungdamos su savo turima vertinga patirtimi ir darbščiomis rankomis, daug prisideda prie Jaunimo centro išlaikymo.

Jaunimo centro moterų klubo pirm. Marija Saliklienė išvardino metinę paramą, siekiančią 6,000 dol., įteiktą Jaunimo centrui įvairiomis progom.

Išdininkės Gražinos Micevičiūtės pinigine apyskaita apima vienus, 1987.VII.1 - 1988.VI.31 apyskaitinius metus. Šiame laikotarpyje turėta 107,600 dol. pajamų ir 90,600 dol. išlaidų. Metinis Jaunimo centro išlaikymas suvestas su 17,000 dol. pelnu, o pridėjus ankstyvesnių metų likutį, gavosi solidi, arti 40,000 dol. suma. Susirinkimo metu šis likutis jau yra sumažėjęs iki 35,000 dol., o artėjantieji liesi, bet išlaidingi vasaros mėnesiai šias santaupas gali labai sumažinti.

Jaunimo centras pasiūlytų vadovybės sumanymai ir taupiai administruojamas, ką konstatavo ir kontrolės komisija, pirmininkaujama V. Zalatoriaus, perskaitytame akte pasiūlysi išreikšti gilią padėką nors šiems trims nariams: valdybos pirm. S. Endrijonienėi, išd. G. Micevi-

di mus šiame žygyje meilės ir susitaikymo šviesa.

Buvęs politkalinys
Gintautas Iešmantas.

(Santara)

čiūtei ir sekmadienių kavos parūpintojui Vincui Pavilčiui. Jų ir kitų čia nepaminėtų pasiūlytų talka ir paaugotais laikais, vertinant amerikiečių mokamomis normomis, siektų antra tiek išlaidų, kiek apyskaitoje nurodyta. Čia ir paaiškėja tautos reikšmė ir kuklios Centro administravimo išlaidos bei turimas mažas rezervas netikėtiems atvejams.

Susirinkimo pirm. V. Momkus visų dalyvių vardu išreiškė gilią padėką valdybai ir tarkininkams.

Rinkimams į tarybą ir kontrolės komisiją vadovavo ir balsų skaičiavimo komisiją sudarė tarybos narys Stasys Džiugas.

Pagal balsų daugumą į tarybą išrinkti: Ramutė Kežaitė, Kostas Dočkus, Gediminas Mickevičius ir Irena Smieliauskienė. Į kontrolės komisiją – Vytautas Zalatorius, Juzė Ivašauskienė ir Jonas Levickas.

Diskusijų metu iškilo ir Lemonto įsigyto pastato pretenzingas pavadinimas – Pasaulio lietuvių centras. Buvo nuomonių, kad privati nuosavybė, kurioje lietuvių institucijos neturi jokių įsipareigojimų ir teisių, vadintis "Pasaulio lietuvių centru" yra nesusi-

pratimas. Suprantama, pavadinimą pasirenka to pastato šėrininkai ir pašaliniai uždrausti negali, bet turėtų suprasti, kad keli šimtai šėrininkų neturėtų kalbėti pasaulio lietuvių vardu. Lietuvių misijų centrui, kaip įstaigose yra užregistruota, duota auksinė auksinė auksinė, bet teikiama tam tikras teises ir privilegijas. Lietuviai vertina apylinkės veikėjų pastangas įsigyti patalpas ir naudoti įvairiems reikalams, tik apgailestauja jų pretenzijas naudoti pasaulio lietuvių vardą.

Susirinkimas buvo gyvas ir ramus. Išryškėjo noras ir toliau rūpintis Jaunimo centro išlaikymu, patarnauti lietuvių veiklai. Jaunimo centro durys atdaros visiems.

Valdybą sudaro: Salomėja Endrijonienė – pirm., Jonas Paronis – vicepirm., Aleksandra Likanderienė – sek., Gražina Micevičiūtė – išd., Valdas Rupinskas – narių reikalų vedėjas, Albina Ramanauskienė – rengimų vadovė, Juozas Žygas – spaudos reikalai.

Sėkmės ir ištvermės vadovams, administruojant Jaunimo centrą, visų lietuvių priebėgą.

Skaitytis ir platinkit
D I R V A

MATAS REALTORS505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530**RITA MATAS**

— Broker — G.R.I. — C.R.A.

Adv. VYTAS MATAS

— teisinis patarėjas

Ratilio vadovė Zita Klemickaitė kalbasi su Romu Keziu, atskridusį į New Yorką. R. Kezys yra ansamblio koncertų koordinators.

R. Kezio nuotr.

Paralelė su 1905 m.

(Atkelta iš 1 psl.)

Kadangi dėl geležinkelio streiko asmeniškai to memorandumo nebuvo galima nugabenti, jis buvo pasiųstas paštu ir vyriausybės paskelbtas. Tas memorandumas rado atgarsio tuo laiku Maskvoje vykstančioje konferencijoje apie Rusijos ateitį. Ten jis pasitarnavo tiems, kurie buvo nuomonės, kad Lenkijai negalima duoti autonomijos (apie kitas tautas visai nebuvo užsimintas). To reikalavimo nekėlė ir lietuvius atstovavęs P. Višinskis. Net išakmiai paklaustas, jis paaiškino, kad tas memorandumas yra 'nežinomų asmenų' pasirašytas ir neatstovauja lietuvių daugumos pažiūros. Memorandumą tačiau citavo centralizuotos valdžios šalininkai aiškindami, girdi, jau lietuviai reikalauja autonomijos. Netrukus pareikalausią kalmukai, samojėdai ir dar kiti. Rusija tuomet subyrėdanti į dulkeles.

Tuo tarpu pačiam Vilniuje komitetas pasamdė savivaldybės teatro mažąją salę su 600 sėdimų vietų, galerijose dar buvo vietos keliems šimtams. Visų bilietų buvo

išduota 1,800. Iš tikro dalyvavo per 2,000. Baisioje kamšatyje pasigirdo pirminin kaujančio dr. Basanavičiaus skambutis. Tai buvo 10 val. 30 min. ryto. Pasiūlytas toks prezidiumas: dr. Basanavičius pirmininkas, J. Vileišis vicepirmininkas ir J. Gabrys, L. Gira bei P. Klimaitis sekretoriai. Perskaičius tas pavardes kilo didžiausias triukšmas, kurį sukėlė socialdemokratų. Po dvejų valandų triukšmo, pagaliau buvo išrinktas prezidiumas iš ... penkių pirmininkų. Juos pasiūlė advokatas A. Bulota, tada gyvenęs Estijoje. Jis ir vėliau surasdavęs kompromisus tarp visų srovių. Pirmininkais buvo išrinkti: Basanavičius - nepartinis, St. Kairys nuo socialdemokratų, prof. kun. Bučys nuo kunigų ir krikšč. demokratų, A. Smetona nuo demokratų ir Stankūnas nuo ūkininkų. (Paskutinis buvo Rusijos karininko uniformoje. Mat, kilui karui su Japonais, kaip teisininkas jis buvo mobilizuotas į kariuomenės teismą. Bulotai sutaukinti įsiskaitavusius padėdavo jo skardus balsas, galįs perrėkti kitus.)

Po pertraukos Basanavičius pasiūlė svarstyti santykius su latviais ir kitomis Lietuvoje gyvenančiomis tautom. Soc. Dem. ir Demokratų partijoms tai nepatiko. Kairys siūlė išklausti pranešimus iš vietų, o vėliau jo partijos siūlomą programą ir taktiką. P. Višinskis siūlė demokratų vardu ilgą programą, kurioje buvo kalbama apie atskyrimą Bažnyčios nuo valstybės ir t.t., įskaitant ir demokratišką santvarką šeimoje kur vaikai atpalaiduojami nuo pareigos klausyti tėvų. Vėl kilo didžiausias triukšmas. Pagaliau prezidiumas nutarė laikyti maždaug S. Kairio pasiūlytos dienotvarkės. Išklausti vietų atstovus, o paskui tartis ką toliau daryti. Tie pranešimai buvo pradėti adv. Railos ir Kauno. Po jo Gabrys siūlė tampriau susiorganizuoti sodiečiams, nusižiūrėjus rusų pavyzdį. Kun. Tumas siūlė nekrūvinos revoliucijos kelią - boikotuoti rusų mokyklas ir valdininkus.

Sekančiame numeryje mes dar kartą grįšime prie Vilniaus Didžiojo Seimo, kuris, nepaisant visos joje viešpataujančios betvarkės, vis dėl to buvo lietuvių politinės organizacijos pradžia. Kaip jau dabar matė, jame keltos temos ir klausimai aktualūs ir po 84 metų.

NEW YORK

ATVELYKIO ŠVENTĖ

Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubas š.m. balandžio 2 d. Kultūros Židinyje Brooklyn, NY surengė iškilmingą tradicinę Atvelykio šventę, į kurią atsilankė 185 asmenys. Jų tarpe Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis su ponia, Vienuolyno viršininkas tėv. A. Prakašas, LMKF pirm. A. Pintsch iš New Jersey, ilgametė veikėja D. Venclauskaitė iš Waterburio, Conn., lietuviai gydytojai iš Long Island ir būrelis svečių iš Lietuvos, atvykusių aplankyti giminių.

Šventę pradėjo LJKF New Yorko klubopirm. dr. Marija Žukauskienė ir pakvietė tėv. Leonardą Andriekų, OFM, sukalbėti maldą. Meninę programą pukai atliko jaunas muzikas Aras Ulėnas. Po meninės programos dalies pirmininkė pakvietė visus prie tikrai iškilmingo vaišių stalo, klubo moterų papuošto puikiais velykiniais valgiais ir meniškais margučiais.

Klubo valdybą sudaro: pirm. dr. M. Žukauskienė, vicepirm. M. Klivečkienė, sekr. M. Ulėnienė ir ižd. S. Skobeikienė. (eč)

\$ MAKE MONEY \$
SEWING OPERATORS
WANTED
Daytime dress and party dress.
Full time work. 718-234-0286.
(12-18)

1989 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

GEGUŽĖ

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 9 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 1 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 511 gegužės 11-24 \$2,109 iš Bostono ir Niujorko \$2,292 iš Čikagos
LIETUVA IR RUSIJA — 13 dienų: 7 d. Lietuvoje, 4 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade.
Kelionė Nr. 515 gegužės 15-27 \$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos
LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 525 gegužės 25-birželio 8 \$2,299 iš Bostono ir Niujorko \$2,482 iš Čikagos

BIRŽELIS

LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 20 dienų: 15 d. Lietuvoje, 14 naktų Vilniuje, 2 Kaune, 1 Maskvoje, 1 Zūriche.
Kelionė Nr. 605 birželio 8-27 \$2,599 iš Bostono ir Niujorko \$2,782 iš Čikagos
LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 615 birželio 15-29 \$2,399 iš Bostono ir Niujorko \$2,582 iš Čikagos
BALTIJOS VALSTYBĖS, RUSIJA IR SUOMIJA — 17 dienų: 7 d. Lietuvoje, 5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Taline, 2 Rygoje, 2 Leningrade, 1 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 622 birželio 22-liepos 8 \$2,699 iš Bostono ir Niujorko \$2,882 iš Čikagos
LIETUVA, RUSIJA, ŠVEDIJA IR SUOMIJA — 18 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Stokholme, 1 Helsinkyje. Kelionė laivu Baltijos jūra naktį iš Stokholmo į Helsinkį.
Kelionė Nr. 627 birželio 27-liepos 13 \$2,949 iš Bostono ir Niujorko \$3,132 iš Čikagos

LIEPA

LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Zūriche.
Kelionė Nr. 713 liepos 13-27 \$2,269 iš Bostono ir Niujorko \$2,452 iš Čikagos
LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 717 liepos 17-31 \$2,459 iš Bostono ir Niujorko \$2,642 iš Čikagos

RUGPJŪTIS

LIETUVA, ESTIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 9 d. Lietuvoje, 7 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 1 Taline (laivu iš Helsinkio) 2 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 802 rugpjūčio 2-16 \$2,389 iš Bostono ir Niujorko \$2,572 iš Čikagos
LIETUVA, AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 810 rugpjūčio 10-24 \$2,399 iš Bostono ir Niujorko \$2,582 iš Čikagos
LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.
Kelionė nr. 814 rugpjūčio 14-28 \$2,459 iš Bostono ir Niujorko \$2,642 iš Čikagos

RUGSĖJIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 914 rugsėjo 14-27 \$2,209 iš Bostono ir Niujorko \$2,392 iš Čikagos
LIETUVA — 10 d.: 7 dienos Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje.
Kelionė Nr. 944 rugsėjo 14-23 \$1,799 iš Bostono ir Niujorko \$1,982 iš Čikagos

SPALIS

LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 105 spalio 5-19 \$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos

LAPKRITIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 102 lapkričio 2-15 \$1,699 iš Bostono ir Niujorko \$1,882 iš Čikagos

GRUODIS

LIETUVA IR SUOMIJA — Naujų Metų kelionė, 21 diena: 15 d. Lietuvoje.
Kelionė Nr. 129 gruodžio 29-sausio 18 \$1,949 iš Bostono ir Niujorko
Kelionė Nr. 129: 16 naktų Vilniuje, 1 Maskvoje, 2 Briuselyje.
Gruodžio 29-sausio 18 \$1,949 iš Bostono ir Niujorko \$2,132 iš Čikagos

BALTIC TOURS & ORBS PARODO VISĄ LIETUVOS IR LENKIJOS GROŽĮ

16 d. kelionė: 6 d. Lietuvoje
7 naktys Vilniuje, 4 Varšuvoje, 2 Krokuvoje, 1 Zūriche.
Kelionė Nr. 519 gegužės 19-birželio 3 \$2,059 iš Bostono ir Niujorko \$2,242 iš Čikagos
Kelionė Nr. 616 birželio 16-liepos 1 \$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos
Kelionė Nr. 714 liepos 14-29 \$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos
Kelionė Nr. 811 rugpjūčio 25-rugsėjo 9 \$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos

Ekskursijos į Palangą ir Klaipėdą su pernaktavimu kiekvienai grupei!

Baltic Tours patarnauja sudarant jūsų artimiesiems dokumentus viešnagai pas jus.

Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradėdame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminiams Lietuvoje.

Platesnei informacijai ir kelionių lankstinukams kreiptis:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newtown, MA 02164
Tel.: (617) 965-8080

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LETTERSHOP MECHANIC/ MACHINE OPERATOR

Successful mailhouse operation seeking to employ hard working, experienced mechanic with full working knowledge of Pitney Bowes inserters, Phillipsberg, Cheshire labellers, folders and bursters. Good communications skills required. Benefit package includes medical plan and paid vacation.

Please apply in person or call Monday thru. Friday

CORPORATE MAILING SERVICES

135 Neptune Blvd., Lynn, MA 01905

617-593-1600

DIEMAKERS

Hawthorne Metal Products Company, a supplier of quality metal stamping, is expanding its manufacturing facilities and has an increased need for Journeymen Diemakers with experience in large panel, deep draw dies. Presses range in size up to 2000 tons and 180 inch bed. U.A.W. shop with competitive wage rate, excellent benefits in a gross oriented environment.

Send resume and references to Director of Human Resources.

**HAWTHORNE METAL PRODUCT
COMPANY**

4336 COOLIDGE HWY.

ROYAL OAK, MI 48073

(12-14)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Inž. Romualdas Bublys Argo-Tech Co viceprezidentas

Š.m. kovo 22 d. Romualdas Bublys buvo pakeltas į viceprezidentus Argo-Tech korporacijoje, kurioje jis yra akcininkas ir vienas iš pagrindinių šios kompanijos valdytojų. Chairman of the Board ir Chief Executive Officer David H. Mullins pristatydamas naują inžinerijos viceprezidentą pareiškė, kad Romualdo Bublio žinios bei patyrimas įvairiose bendrovės srityse jį išimtinai kvalifikuoja kaip technikinį vadovą Argo-Tech bendrovėje.

Romualdas Bublys yra baigęs University of Detroit su bakaluro laipsniu iš aeronautikos inžinerijos. 1972 m. įsigijo magistro laipsnį (skysčių ir šiluminių sistemų) ir 1981 m. MBA (General Management).

Kaip inžinierius ir administratorius, yra dirbęs įvairiose kompanijose, ilgiausiai buvęs su TRW – inžinerijos bei projektų vykdymo administracijoje ir 'marketing' skyriuose, bei Power Accessories divizijoje iki jos pardavimo.

1986 m. formuojant specialią Argo-Tech bendrovę, pirkti ir operuoti TRW Power Accessories diviziją, sudarytame "Leveraged Buy Out" dalyvavo Power Accessories div. aukščiausias administracijos sluoksnis, įskaitant ir Romualdą Bublį.

Naujoje bendrovėje Romualdas Bublys ėjo Director of Product Support pareigas jos Aircraft Accessories divizijoje ir buvo atsakingas už ryšių palaikymą ir techninės pagalbos tiekimą pasaulio oro linijoms bei atsarginių kuro pompų dalių išskirtymą Amerikoje. Jo tiesioginė žinioje buvo taip pat ir kuro pompų remonto fabrikas Los Angeles, CA.

Argo-Tech bendrovė

konstruktuoja ir gamina aviacijai kuro pompas, torpedų variklius ir įvairias dalis laivynui. Ji taip pat jau yra nupirkusi tris kitas mažesnes bendroves, kurios gamina aviacijai pavaras, elektroninių kontrolinių dalių bei kabelius ir įsteigė naują helikopterų transmisijų gamybos subsidiją.

Romualdas Bublys yra taip pat aktyvus ir lietuviškoje veikloje, pradėjęs reikštis joje nuo pat mažens. Įvairių organizacijų ir sambūrių remuose, jau kelinta kadencija yra JAV LB Taryboje. Buvęs garbės teismo narys ir LB Tarybos prezidiumo sekretorius, kelinti metai eina Finansų Reikalų Tarybos Komisijos pirmininko pareigas. Yra Clevelando Lietuvių Namų ir Klubų direktorius, buvęs išdininkas, pirmininkas šešias kadencijas ir šiais metais einąs vykdomojo vicepirmininko pareigas. Dievo Motinos parapijoje tarybos narys Priklauso visai eilei profesinių organizacijų.

Romualdas ir Ingrida Stasaitė – savo ruožtu daug atsiekusi ir plačiai žinoma visuomenininkė – Bubliai augina sūnų ir keturias dukras, kurių keturi šiuo metu studijuoja universitetuose ir visi yra aktyvūs lietuviškame, organizaciniame gyvenime.

Nauju atsiekimu sveikiname Romualdą Bublį ir visą veiklią, pavyzdinę lietuvišką šeimą!

• LP Sąjūdis įsteigė tarptautinės informacijos agentūrą, kuri sutrumpintai vadinsis SIA (Sąjūdžio Informacijos Agentūra). Apei tai pranešta trisdešimčiai spaudos ir radijo akredituotų atstovų Maskvoje ir taip pat tiesioginiai kai kurių kraštų žinių agentūroms laisvame pasaulyje.

Kezio fotografijos kalba už save

"Cityscapes" – Algimanto Kezio nuotraukų paroda, kuri tęsis iki balandžio 15 d., pristato Cleveland Photographic Workshop, 1846 Coventry Rd., Cleveland Hts., Ohio.

Meno kritikė Helen Cullinan, recenzuodama parodą Clevelando dienraštyje "The Plain Dealer", atkreipia dėmesį į detalėmis išgautus ekspreisyvius teiginius ir cituoja patį fotografą-menininką. "Detalės gali kalbėti daugiau apie pastatą, kaip visas jo vaizdas" – sako Algimantas Kezys, – ir pavyzdžiu ji ima Clevelando miesto sceną, kur skulptūros dalis įrėmuoja State Office pastato pačią viršūnę, išryškinant paprastą geometriją galingoje perspektyvoje ir planavime, dabartiniame ir būsimajame laike.

"Cityscapes" nuotraukos, kurios yra išleistos kaip knyga Loyola University Press, nustebina, ir pagauna lankytoją savo intensyviu iškalbingumu, priverčiančiu ne tik sustoti, bet ir r pagaltoti, kiek daug grožio nematome skubėdami. Gal ir gėrio ...

Algimantas Kezys susidomėjo fotografija tik 1965 metais. Nestudijavo jos, tik pradėjo fotografuoti jausdamas, kad ir tai yra vienas išsireiškimų, pasisakymų būdas, 'pagaunant' praskriejant momentą ar randant tai, ko nereikia žodžiais sakyti. 'Rastos' – kaip autorius jas vadina, – nuotraukos, sukauptos

Metropolitan Operos rūmų detalė

A. Kezys

per penkerių metų keliones 48 kraštuose, kalba už save.

Gimęs Lietuvoje 1928 metais, A. Kezys į Ameriką pateko per Lenkiją 1950 metais. Įstojo į Jezuitus, gavo masterio laipsnį iš filosofijos Loyola University Chicagoje, 1960 m. išventintas kunigu. Rašo teologijos, meno ir savo krašto klausimais. Visos jo knygos – įskaitant "Chicago / Kezys", "Form and Content", "Lithuania – Through the Wall", "Nature Forms

and Forces" ir "Variations on a Theme" – yra išleistos Loyola University Press.

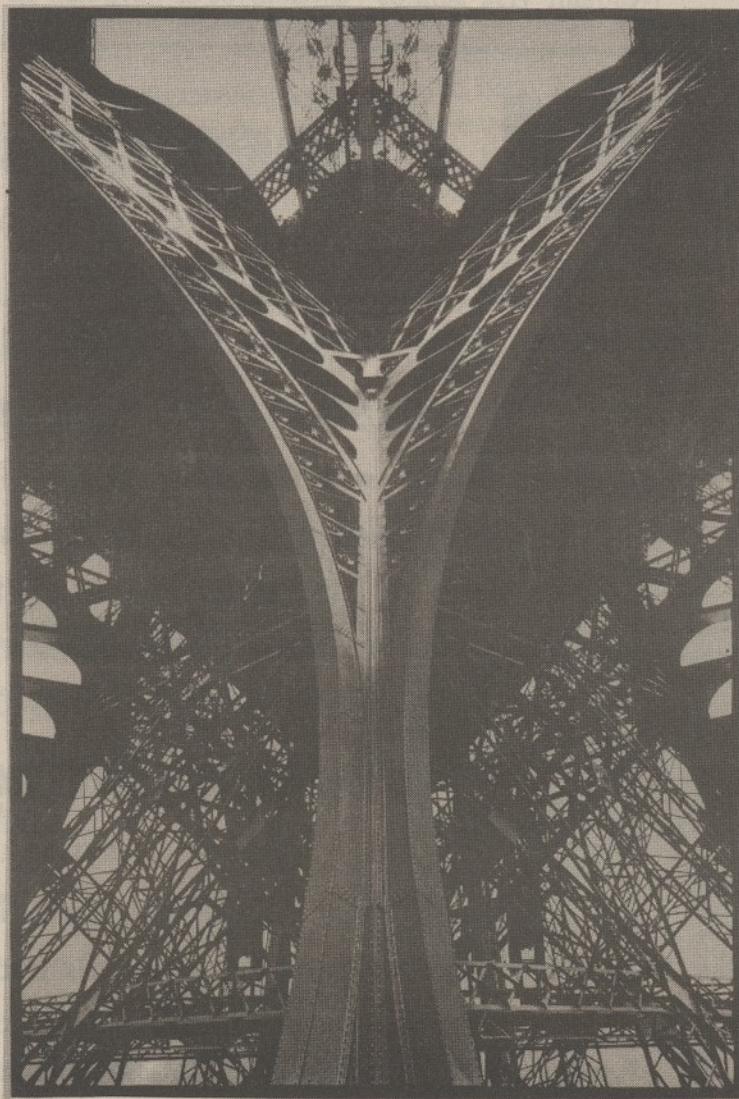
PIRMOJI PREMIJA LIETUVIUI INŽINIERIUI

Inž. Jonas Stankūnas laimėjo pirmą premiją, skirtą American Academy of Environmental Engineers už geriausiai suplanuotą projektą – Vandens taršos švarinimo įmonė Clevelando miestui – atrinktą iš aštuoniolikos pristatytų projektų, gautų iš visos Amerikos. Š.m. kovo 16 d. įvykusiame American Academy of Environmental Engineers suvažiavime Washington, D.C., inž. Jonui Stankūnui buvo įteikta kristalinė statula.

Inž. Jonas Stankūnas dirba Malcolm Pimie ekologinės švaros tyrinėjimų firmoje, eidamas viceprezidento pareigas. Su žmona Giedre Noakaite-Stankūniene ir trim vaikais – Dariumi, Nida ir Rytu, – gyvena Greenwich, CT.

PASKIRTOS LITUANISTIKOS MOKSLO PREMIJOS

JAV LB Kultūros taryba, išrinkusi moksliniam veikalui atrinkti komisiją iš pirmininko dr. Tomo Remeikio, dr. Broniaus Vaškelio ir dr. Dalios Katiliūtės-Boydston, paskyrė dvi premijas po 3,000 dol. už mokslinius veikalus – prof. dr. Petrui Joniui už jo veikalą "Lietuvių kalba ir tauta amžių būvyje" ir dr. Algirdui Greimui už veikalą "Tautos atminties paieška". Premijų mecenatas yra Lietuvių Bendruomenė.

Eifelio bokštas Paryžiuje.

A. Kezys

Neigiami reiškiniai vyruose, augintuose pagal tradicines vyriškumo roles

(4)

Aldona Malcanaitė-Grina, Ph.D.

Didelis atpildas už idėtas pastangas yra džiaugsmas to darbo vaisiais – vaikai tą suteikia tėvui. Jiems natūralu tiesti į jį savo rankutes, su juo išvystyti intymumą, suteikti jam šilumą su savo meile. Jie nori klausyti ir sužinoti įvairias gyvenimo paslaptis ir jam pasipasakoti savas svajones. Iš jo jie gauna žinių, su sidaro pilnesnį ir teisingesnį vaizdą apie pasaulį ir randa jaukumą. Vyrams, kuriems yra sunku pasitikėti kitais vyrais, kurie bijo bendrauti su moterimis kaip pilnateisiais žmonėmis, per vaikus atsiranda galimybė susikurti užvėją, kur bus saugu pajusti kitų jausmus ir taip pat išlieti savuosius.

Vien tik savu pavyzdžiu, aktyviai auklėjantis tėvas gali padėti savo sūnams išvystyti žmogiškąsias savybes – tai reiškia švelnumą ir griežtumą, galią bei pasidavimą, drąsą ir baimę, jautrumą ir racionalumą, kūną ir sielą. Tokiu būdu jo sūnūs sugebės atsilaikyti prieš jų nužmoginimą, kai visuomenė mėgins dėti ant jų 'vyriškumo' pančius. Dukroms jis padės atskleisdamas drąsos ir ryžto pasaulį. Jis joms padės išsivystyti į energingas bei savitovias moteris, kurios nebijos nei mylėti, nei drąsiai gyventi, kurios tikės į teisę siekti savo užsibrėžto tikslo be atsiprašėjimo ar pataikavimo.

Tėvas, norėdamas aktyviai reikštis savo vaikų augimo pareigose, gali tai pradėti daryti po truputėlį. Daugeliui tos pareigos bus neaiškios ir gali atsirasti noras jų atsisakyti. Nereikia tik pasiduoti atėjus tokioms abejonėms. Reikia atminti (Goldberg), kad jų pačių tėvas, elgdamasis pagal tų laikų vyriškumo modelį, jiems nepaliko labai tinkamo pavyzdžio kaip būti aktyviu tėvu. Svarbu nepasiduoti po kokio nepasisekimo ir turėti pakankamai kantrybės išvystyti tai, ko trūksta. Patartina įdomautis vaikų auklėjimo knygomis, susipažinti su vaikų brendimo laikotarpiams ir bendrai truputį pasiruošti žmogaus vystymosi srityje. Daugeliui tėvų tos visos temos ir mokslai bus visiškai nauji. Mano pacientai, kurie tai yra pradėję praktikuoti, pasakoja, kad randa tame pasitenkinimo ir yra išvystę daug glaudesnius santykius su vaikais. Jie su žmona įdomiai dalinasi vaikų naujais pokštais bei atsiekimais. Patys darbe jaučiasi daugiau kaip žmonės, nes kai-

to šeimos kaip didelio jungo nešimo.

Vienas iš žalingiausių pasekmių žmonėms, kurie gyvena 'vyriškumo' vėžėse, yra sveikatos palūžimas. Vyrai miršta apie dešimtį metų anksčiau už moteris. Po 65 metų jų mirtingumas yra 1 iš 650, tuo tarpu moterų – 1 iš 1,000. Gyvendami pagal vyriškumo modelį, jie labai kenkia savo sveikatai. Sveikatos ir ilgo gyvenimo paslaptis yra išbalansuotas gyvenimo būdas. Tai reiškia mokėjimą dirbti ir juoktis, reiškia pripažinimą savo visų žmogiškų dalių – kaip proto, kūno ir emocijų bei sielos. Vyrams, vardan subrendimo ir atsakomybės nešimo, juokas yra gerokai apslopinamas. Jiems bendrai neleidžiama rodyti jausmų, o kūno priežiūra taip pat skaitoma ne 'vyriška'. Ir kiek kartų girdi – "Ah, ko aš čia pas tuos daktarus vaikščioju, tik bobos tai daro". Pagal Goldberg, vyrai negali nei gyventi, nei mylėti, net nei numirti kaip žmonės – jie turi tai atlikti kaip tikri 'vyrai'! Tik pagalvokim, kiek daug pagarbos mes rodome sportininkams, kurie sužeisti iš salės patys išeina, neroddami skausmo, ar tiems, kurie po sužeidimo tuojau grįžta į aikštę. Dažnai išgirsti komentuojančią: "O, tai vyras!" Vyrai su pasididžiavimu pasakoja, kad sirgdami ir karščiuodami ejo darban.

Nešdami visą šeimos

gerbūvio atsakomybę, jie jaučia didelę įtampą. Gydytojai randa, kad čia ir glūdi daugelio ligų priežastis. Įtampa yra sveikatos priešas. Negalėdami atsisakyti nors ir iš labai nemėgiamo darbo, neturėdami galimybės savo jausmus kam išlieti ir neprižiūrėdami savo kūno persivalgytu, rūkymu bei persigėrimu, vyrai krenta pakirsti širdies ar kraujo indų ligos. Jie, nemokėdami palinkti po gyvenimo naštą, lūžta. Filosofas Lao-tzu gilioje senovėje yra pasakęs tai, kas ir dabar yra mums lengvai pritaikoma:

"Visa gyvenanti augmenija yra lankstoma iki tol, kol mirtis tai pakeičia. • Tad vyrai, kurie yra nelankstūs, yra mirties giminačiai. • Vyrai, kurie išlieka lankstūs, yra gyvenimo giminačiai."

Kad pastoti per greitai mirčiai kelią, vyras turi paminti savo gyvenimą į rankas ir pakeisti daug jam žalingų įpročių. Pirmiausiai – turi atsikratyti baimės būti apšauktu 'ne vyrišku' už tai, kad savo sveikatą prižiūri, ar kad nevaro savęs dirbti kaip juodo jaučio, ar kad pripažįsta baimės jausmą. Jis turėtų sudaryti sau gyvenimo sąlygas, kad galėtų daugiau juoktis, švelniai mylėti, džiaugtis vaikų pokštais ir gyvenimu.

Taip pat svarbu susibičiuliuoti su kitais vyrais ir gyventi su žmona kaip su drauge, su kuria galima dalintis atsakomybe už būvį, kuri ga-

Pabaltiečių kalendorius anglų kalba

Gavau kalendorių anglų kalba – 1989 Baltic History Calendar. Toks jo pavadinimas atspausstas viršelyje. Priedas – viršelyje atmušti Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybiniai herbai. Leidinys visiškai anoniminis, nes jame jokio įrašo, kas yra jo leidėjas, redaktorius ar redaktoriai. Net nenurodoma kur spausdintas, nei spaustuvės pavadinimas, nei jos adresas ... Šiaip nekuriuje spaudoje (pav. Drauge, 1989 m. kovo 1 d.) tilpo garsinimas, esą "1989 metų Pabaltijo Kalendorius jau čia!" Jo leidėju nurodomas Jungtinis Pabaltiečių Komitetas (JBANC) ... Kalendorius skirtas visiems jauniems pabaltiečiams. Jų ateitis – nepriklausoma ir šviesi! ...

Pasinešimas bendru leidiniu informuoti angliškai kalbantį skaitytoją, – kaip ir estišką, latvišką, lietuvišką išeivių jaunimą, – neabejotinai girtinas. Tačiau labai abejotina, ar tokiu padriku nekurį faktų atskleidimu, kaip tai pateikiama šiuo kalendoriumi, tą jaunimą pasieks ir suburs? Nežinau, kaip broliai estai ir latviai sutinka šį kalendorių, bet lietuvis jame randa daug dėmių, apybraižose daug kreivų sakinių, o galbūt dar daugiau įvykių vi-

li suteikti jam pasididžiavimą jos pačios atsiekimais ir su kuria gali eiti per gyvenimą dalindamasis vargais ir džiaugsmiais. Vyrai turi susigrąžinti savo gyvenimą sau, turi sukurti jį tokį, kad jų žmogiškosios savybės klestėtų ir jie pasijustų esą nariais šio pasaulio ir Visatos.

sai neminima. Mano supratimu reikėtų atskleisti estų, latvių, lietuvių tolesnę praeitį, o nesiriboti (pradėti!) Pirmojo pasaulinio karo pabaiga ...

Nesuprantama, kodėl kalendoriuje nutylima Estijos, Latvijos, Lietuvos nepriklausomų valstybių laikotarpio santykiavimas tiek valstybiniu, tiek visuomeniniu požiūriu. Juk Taline, Rygoje ir Kaune gražiai veikė šių tautų vienybės draugijos, o 1934 m. rugsėjo 12 d. buvo sudarytas Estijos, Latvijos, Lietuvos draugiškumo ir bendradarbiavimo paktas. Berods, vienintelė senesnė istorinė data nurodoma: "1323. Vilnius, founded by Gediminas, was accepted as Lithuania's capital." Bet ir šiame sakiny trūksta paryškinimo, kas buvo Gediminas! O apie Mindaugo Lietuvos karalystę, apie Algirdo ir Kęstučio laikotarpį, kaip ir apie Vytauto Džiugio galybę visai neminima. Veltui ieškosi kalendoriuje datų: universiteto Vilniuje įsteigimo, pirmosios lietuvių kalba knygos atspausdinimo, pirmųjų lietuvių kalba laikraščių išleidimo ir pan. įvykių ...

Žodelis dėl šio kalendoriaus spausdinimo technikos. Netenka ja gėrėtis. Matyt, spaustuvė neturėjo reikiamo raidyno, tad paskutinė korektūra atlikta rašalu ir plunksna ..., visos nuotraukos atliktos balta-juoda, todėl jaunam skaitytojui nedaro įspūdžio, o vyresniam lietuviui jos mena "Auszros" gadynės techniką, bet apie pačią "Aušrą" kalendoriuje nė žodžio ...

Mečys Valiukėnas

Superior Savings

ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Pirmadieniais uždaryta.

Kitomis dienomis nuo 9:00 iki 4:00.

Penktadieniais 9:00 iki 6:00. Šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

Train to be a Professional

• SECRETARY
• EXECUTIVE SEC.
• WORD PROCESSOR
HOME STUDY / RES. TRAINING
• FINANCIAL AID AVAIL.
• JOB PLACEMENT ASSIST.
1-800-327-7728

THE HART SCHOOL
a Div. of A.C.T. Corp.
Nat'l. Hdqtrs, 4899 N. Fed. Hwy.
Pompano Bch. FL

MECHANICS/MACHINISTS

Needed for set up and maintenance of Stamping Press operation need quality individuals. Good salary plus benefits. Call 201-641-9217. (10-16)

**WANTED MACHINISTS
1ST CLASS SKILLED
AUTOMATIC SCREW**

Machine Multi-Spindle set up and operators. Work from blue prints & close tolerance.

**M-C INDUSTRIES INC.
PERFECTING DIVISION
P. O. Box 30577**

Charlotte, N. C. 28230

(12-16)

MACHINISTS — Experienced

• Mill hand experienced on Bridgeport and Horizontal Mill.
• Gage lap hand with experience on steel/carbide.
• Surface grinders, carbide and steel.
Dawson Industries, in Warren, needs permanent employees who can read blueprints and must do own set ups. Join 50 years of experience.
13265 East 8 Mile Rd
Warren, Mich. 48021

(12-13)

PAULIUI KLIMUI ĮTEIKTA EUGENIJIAUS KRIAUCĖLIŪNO PREMIJA

Antanas Juodvalkis

Eugenijaus Kriaučeliūno vardo jaunimo premija už 1988 metus paskirta Pauliui Klimui iš Rochester N.Y. Jury komisiją sudarė: visuomeninių organizacijų atstovai – PLB pirm. dr. Vytautas Bieliauskas, PLJ s-gos pirm. Arvydas Saplys, JAV LJ s-gos pirm. Darius Sužiedėlis ir šeimos atstovai – Irena Kriaučeliūnienė ir Vida Jonušienė. Posėdis vyko korespondenciniu būdu ir sprendimas padarytas vienbalsiai.

Tai 12-ji Kriaučeliūnų šeimos jaunimo premija, įsteigta 1977 m. mirusiam sūnui ir broliui Eugenijui atminti. Šią prasmingą tradiciją nepavargstančiai tęsia dr. Leono Kriaučeliūno šeima, palaikydama gyvą sūnaus Eugenijaus atminimą.

Laureatui Pauliui Klimui 1000 dol. premijos įteikimas įvyko š.m. balandžio 2 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje. Iškilmę pradėjo ir vedė Jolita Kriaučeliūnaitė. Pasveikinusį gausiai susirinkusius svečius, į prezidentumą pakvietė: Draugo vyr. redaktorių kun. Praną Garšvą, MIC, Lietuvių marijonų provincijolą kun. Viktorą Rimšėlį, MIC, Lietuvių jėzuitų provincijolą kun. Antaną Saulaitį, SJ, prof. dr. Petrą Joniką, JAV LB Krašto val-

dybos atstovą - vicepirm. Birutę Jasaitienę, PLJ s-gos atstovę Viją Bublytę, JAV LJ s-gos Chicagos skyriaus pirm. Joną Cinką, JAV LB Krašto valdybos vicepirm. jaunimo reikalams Ramoną Steponavičiūtę, Kriaučeliūnų šeimos atstovę Vidą Jonušienę ir laureatą Paulių Klimą.

Programos vadovė Jolita supažindino su premijai skirti taisyklėmis ir paskaičius jury komisijos aktą, 1000 dol. premija buvo įteikta laureatui Pauliui Klimui. Apie dvyliktosios Eugenijaus vardo premijos laimėtoją kalbėjo Vida Jonušienė.

Paulius Klimas gimė ir augo žinomo kalbininko Antano Klimo šeimoje, Rochesteryje, New Yorko valstijoje, kur ir dabar tebegyvena. Yra baigęs New Yorko valstybinį universitetą ir turi įsigijęs anglų kalbos bakalaurą. Dirba atsarginiu mokytoju amerikiečių mokykloje ir yra pradedatis žurnalistas. Aktyvus lietuvių gyvenime – yra LB vietos apylinkės valdybos narys ir Lietuvių Jaunimo s-gos Rochesterio skyriaus pirminkas, ALTOs vietinio skyriaus valdybos sekretorius. Dalyvavo lietuvių jaunimo stovyklose ir kursuose. Jaunasis Paulius labiausiai pasižymėjo 1988 metais atliktu

Eugenijaus Kriaučeliūno jaunimo premijos įteikimo iškilmių prezidiumas. Iš kairės: LB Krašto valdybos jaunimo reikalams vicepirm. R. Steponavičiūtė, Kriaučeliūnų šeimos atstovė V. Jonušienė, laureatas P. Klimas, Tėvų marijonų provinciolas kun. dr. V. Rimšelis, vakaro vedėja J. Kriaučeliūnaitė, "Draugo" vyr. redaktorius kun. Pr. Garšva, Tėvų jėzuitų provinciolas kun. A. Saulaitis, prof. dr. P. Jonikas, LB Krašto valdybos vicepirm. B. Jasaitienė ir PLJS atstovė V. Bublytė. I. Kriaučeliūnienės nuotr.

Eugenijaus Kriaučeliūno jaunimo premijos įteikimo iškilmėse – muz. D. Polikaitis, I. Kriaučeliūnienė, premijos laureatas Paulius Klimas ir dr. L. Kriaučeliūnas.

Laisvės žygiu, pėsčiomis nuėjęs 500 mylių kelią iš Rochesterio į Washingtoną ir įteikęs prezidentui R. Reaganui laišką, prašant išlaisvinti Sovietijoje įkalintą lietuvių Petrą Gražulį. Kelionės metu susitiko su laikraščių ir TV reporteriais, aiškino savo žygio tikslą ir Lietuvos padėtį rusų komunistinėje okupacijoje. Kaip žinome, tas Pauliaus žygis vyko dar KGB savivalavimo metu ir apie 'perestroiką' buvo tik užsimenama, bet tebeviešpatavo sibirinė dvasia.

Laureatas Paulius savo trumpame žodyje dėkojo Kriaučeliūnų šeimai už prasmingos premijos įsteigimą ir ilgąmetį ištesėjimą, o taip pat ir jury komisijai už jo pastangų įvertinimą ir premijos paskyrimą. Padėkos ženklą, dr. Leonui Kriaučeliūnui įteikė dovanėlę.

Laureatą sveikino raštu gen. konsulė Juzė Daužvardienė, o gyvu žodžiu kun. Pr. Garšva, MIC, Vija Bublytė, Jonas Senkus, Ramona Steponavičiūtė ir dr. Leonas Kriaučeliūnas. Visi linkėjo Pauliui žygiuoti Lietuvos keliu ir kviesti jaunimą aktyviau įsijungti į lietuviybės išlaikymo ir Lietuvai nepriklausomybės atstatymo darbą. Tauta yra gyva ir jos jaunimas, po 48 metų klaidios tamsos ir ne-

kontroliuojamo teroro, išėjo į gatves ir aikštes, reikalaudami savarankiškumo visose gyvenimo srityse ir valstybinės nepriklausomybės. Užtenka ilgametės vergijos ir vykdyto teroro! Atėjo laikas laisvam ir žmoniškam gyvenimui.

Meninėje dalyje Darius Polikaitis, pats sau akompanuodamas, padainavo tris dainas, iš kurių vienos žodžiai buvo jo išversti iš anglų kalbos, o kitų dviejų – poeto K. Bradūno. Paulius Klimas parodė skaidres iš savo 500 mylių kelionės ir susitikimo su laikraščių ir TV reporteriais. Kelionę lydėjo užrašas 'Free Gražulis now'.

Eugenijaus Kriaučeliūno vardo premijas yra gavę šie jaunuoliai: Viktoras Nakas, Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė, Joana Kuraitė-Lasienė, Jūratė ir Rimantas Stūrbiai, Linas Kojelis, Algis Kuliukas, Tadas Dabšys, Andrius Vaitiekūnas ir Paulius Klimas. Vieni jų yra aktyvesni, kiti pasyvesni, bet visi daugiau ar mažiau matomi lietuvių visuomeniniame ar kultūriniame gyvenime. Yra ir labai pasižymėjusių ir lietuviškoje veikloje gyviau besireiškiančių už daugelį vyresniųjų.

Visuomenėje yra įvairių nuomonių dėl premijų

skyrimo ir konkursų organizavimo, bet neabejotinai jos teikia paskatą lietuviškai veiklai. Kriaučeliūnų šeimos įsteigta jaunimo premija, prisiminti ankstyvoje jaunystėje mirusį sūnų ir brolių Eugenijų, yra unikumas lietuviškame gyvenime. Tuo labiau, kad premija yra kasmetinė ir komisija sudaroma iš Lietuvių Bendruomenės ir jaunimo vadovaujančių asmenų bei šeimos atstovų, kad išvengtų vienišališku įtakų. Padėka Kriaučeliūnų šeimai ir linkėjimai naujam laureatui Pauliui Klimui ir toliau žygiuoti lietuvišku keliu.

Po gražiai ir sklandžiai pravestos premijos įteikimo programos, visi dalyviai buvo pavaišinti užkandžiais, kava ir šampanu.

PART TIME SOCIAL WORKER B.S.W

Flexible Hours.
Contact Ellen Gomer
(201)736-2000

GROTTA
REHAB CENTER •
20 Summit St. •
West Orange, NJ 07052

Equal Opportunity
Employer

(15/18)

MILLWRIGHT/VALVE TECH
Applications being accepted for the immediate and continuing need for quality Millwrights/Valve Technicians. Nuclear power plant outage or USN MM or BT experience preferred. National travel / nuclear security clearance involved. Minimum of 5 years hands on experience required for consideration. Excellent pay per diem, travel and benefits offered. Call Chip at 1-800-444-9553 or 804-486-8182.
FURMANITE AMERICA, INC.
EOE/AA
(12-14)

**PROTOTYPE
MOLD MAKER**
Must have minimum 3 years experience. Also CNC OPERATOR-PROGRAMMER — 3 years experience. Steady work. Good benefits. Apply in person. Neumann Engineering & Mfg., 32700 Industrial Ave., Madison Hgts. Mich. S. of 14 Mile, 1 blk. W. of Dequindre.

**OPPORTUNITY FOR
PHYSICAL THERAPY
DIRECTOR**
to work & live in a small congenial community. Progressive acute care community hospital, 15 miles from scenic Lake Huron. Excellent growth opportunity. Salary based on experience. Contact McKenzie Memorial Hospital, Joseph Weiler, Administrator • 120 Delaware • Sundusky, MI 48471. Tel (313) 648-3770 ext. 125
(15-17)

Train for careers in
•AIRLINES
•CRUISE LINES
•TRAVEL AGENCIES
HOME STUDY/RES. TRAINING
•FINANCIAL AID AVAIL.
•JOB PLACEMENT ASSIST.
1-800-327-7728
A.C.T. TRAVEL SCHOOL
Nat'l Hdqtrs, 4809 N. Fed. Hwy.
Pompano Bch. FL.

Paulius Klimas, Eugenijaus Kriaučeliūno jaunimo premijos laureatas su Jaunimo sąjungos atstovėmis Vija Bublyte ir Ramona Steponavičiute. I. Kriaučeliūnienės nuotr.

KAI VEIDRODYJE SAVE PAMATO

Juozas Žygas

Okupuotos Lietuvos spauda ir ypač Gimtasis Kraštas, kuris buvo skirtas išeivijai, spaudos kultūra nepasižymėjo. Ką tikrai gerai jie sugebėjo – tai drabstyti purvu ir pamazgomis. Su pasigardžiavimu jie tai ir darė.

Gimtasis Kraštas mielai spausdindavo 'pažangiųjų' laiškus, kuriuose jie dergdavo patriotinę išeiviją. Prie to buvome įpratę ir dėmesio nekreipdavome, laikėme normaliu reiškiniu ir būtime išsivieję, jeigu būtų mus pradėję girti. Pagaliau mažai kas Gimtąjį Kraštą teprenumeravo – buvo veltui siuntinėjamas.

Prasidėjo 'glasnost' perijodas, pradėjo keistis ir tarybinė spauda. Gal didesniais šuoliais keitėsi Gimtasis Kraštas – stebėjomės ir ne supratom. Visa tai priskyrėme naujam redaktoriui. Net Vilnis, spausdinama Chicagoje, pradėjo keistis. Tik 'pažangieji' nepajėgė prie gyvenimo reikalavimų prisitaikyti. Jie niekuomet patys nesugebėjo galvoti, tai ir dabar jiems į pagalbą atėjo "Tėviškės" draugija. Pradėjo rodytis net tokie rašiniai: *"Kaip nekeista, bet tie iš užsienio, kas vakar mus barė, kritikavo ir ką mes vadinome socializmo, o vadinasi, ir mūsų idėjiniais priešais, pasirodo, kad buvo mums sąžiningesni, geravališkesni, negu mes patys sau. Šiandieną mes, žiūrėk, jau vėl džiūgaujame, kad atvirumo ir persitvarkymo politikos zonoje taip drąsiai perkratome savo gyvenimą, kad, esą, buržuazinė propaganda tiesiog pasijutusi nukelta nuo žirgo. Tokioje tezėse asmeniškai neregiju jokio racionalumo. Ir gal sąžiningiau būtų pasakius, kad buržuazinė propaganda ne tiek melavo, kiek kalbėjusi teisybę. (...) Šitoji propaganda gali ir turi teisę pasididžiuoti. Ji aplenkė mus ilgais dešimtmečiais, pasakiusi ir apie Staliną, ir*

apie tremtis, kurių kartuli Lietuva pažino jau 1940 m. vasarą" (VILNIS, 1988 m. spalio 27 d.).

Reikia manyti, kad Vilnies redaktorius Jokubka devynis kartus nusikeikė (kadangi jis tebėra sustabarėjęs stalinistas), bet talpinti turėjo. Kai darbdaviai atsiunčia, tai ginčų vesti negalima. Tai jis gerai žino.

Keitėsi laikai, ir mes keitėmės. Gal per daug greitai užmiršome skriaudas ir nuoskaudas atleidome. Pereitą rudenį Šviesos-Santaros kvietimu lankėsi ok. Lietuvos kultūrininkai, jų tarpe ir Alg. Čekuolis, Gimtojo Krašto redaktorius. Mes jį gerai žinojome. Atsiminėme, kai jis su malonumu išeiviją purvu drabstė. Bet persitvarkymo vardan jam atleidome. O jis nė nebando atsiprašyti. Lipo ant scenos ir jautėsi kaip namuose. Beveik didvyriu prisistatė, atrodė, kad Sąjūdis tik jo pagalba juda. Ir mes jam plojome. Nė klausimo nekėlėme, ar jis persitvarkęs, ar tik nusigrimavęs.

Grįžęs į Vilnių nusiplovė grimą ir pasirodė jo tikrasis veidas. Po jo gražių kalbų mus labai nustebino, kai gavome Gimtojo krašto Nr. 45, 1988 m. lapkričio 10-16 d. – jame buvo Alg. Čekuolio rašinys "KIAULĖS SNUKIS". Didžiausias įvykis! Didžiausias nusikaltimas! O reikalas labai paprastas, tai vyko Vilniuje. *"Jis skaitė visa, kas krautuvėlėje buvo stambiomis raidėmis ir kas smulkiomis, kas mikroskopinėmis, kas spausdinta, kas ranka rašyta. Ir vis garsiau reiškė savo pasipiktinimą. Paskui ėmė šaukti. Paskui spjovė pardavėjai Irenai Makajai, dviejų vaikų motinai, į veidą. Aš atskubėjau į par duotuvę, kai tik sužinojau apie šį siaubingą įvykį. Radau tris verkiančias moteris. Perbalusios, rankos dreba, i mane, lietuvi, žiūrėti nenori."*

Moterų choras 'Banga', įsikūręs prieš 5 metus Miami, Fl., paminėjo veiklos sukaktį. Chorui vadovauja muz. D. Liaugminienė (kairėje). Miami lietuvių klubo pirm. E. Jonušienė (dešinėje) J. Garlos nuotr.

NAUJA ARCHITEKTĖ

VILIJA MOCKUTĖ-KARALIENĖ š.m. sausio 30 dieną apgynė architektės tezę ir gavo magistrės laipsnį Southern California Institute of Architecture. Vieną semestrą ji studijavo Šveicarijoje, vadovaujant žinomiems Europos architektams ir turėjo išskirtiną galimybę susipažinti su Europos miestų kultūriniais lobiais.

Vilija taip pat yra gavusi filosofijos bakalauro laipsnį.

Architektė Vilija Mockutė-Karalienė

'Siaubingas atsitikimas', o pats aiškiai pasako, kad jos į lietuvių žiūrėti nenori. O kaip lietuvis turi į jas žiūrėti, kurios Lietuvoje gyvendamos, atrodo, krautuvėje užrašus svetima kalba teturėjo? Čekuoliui tai gerai, jam natūralu! Jam visai natūralu, kad Vilniuje rugsėjo 27 d. rusų ir gudų tautybės milicininkai žmones mušė, daužė ir rėkė – "Vot tebe Litva!", "Vot tebe svaboda!" (ATGIMIMAS Nr. 3). Tai tuomet Čekuolio ten nebuvo! Jam neatrodė, kad tai būtų "siaubingi įvykiai", bet tik kasdieninė, tarybinė tikrovė.

Tai buvo mum lyg mazgote per veidą. Tačiau tuo metu krašte vyko dideli įvykiai – dėl vieno išsišokimo nesinorėjo pakiliuos nuotaikos gadinti, nereagavome. Mum nereagavus, jame atgimė čekisto kraujas, – ne veltui juk baigė ir Maskvoje institutą. Gal užuodė jis, kad Maskvoje širšynas sujudo. Tad pradėjo keisti kryptį.

Įvykiai ateina ir praeina bet jo rašinio antraštė atmintyje įstrigo. Tokia jau grynai sovietinė, mums neįprasta. Gavojau, ką bendro ta antraštė su aprašytu įvykiu turėjo. Ilgai svarsčiau, pagaliau topatėlėjo mintis, kad Čekuolis berašydamas pasižiūrėjo į veidrodį – ir save pamatė. Iš to ir minėta antraštė.

nį Cleveland State University ir po to tęsusi studijas Californijos State University, išgydama gimnazijos mokytojos teises.

Vilija gimė Blomberge, Vokietijoje, užaugo Clevelande. Baigė lituanistinę mokyklą. Dar būdama mokykloje, Vilija jau pasižymėjo taip pat ir meniniais gabumais – gavo Northeastern Ohio Scholastic Art Awards. Su dainuojančių studentų "Vėjūnės" grupe, ji dalyvavo lietuvių kolonijų programose.

Šalia mokyklos, nuo pat mažens, Vilija buvo aktyvi skautė - jūrų skautė - akademikė. Priklausė amerikiečių ir "Žaibo" sporto klubam – iškili lengvaatletė ir tinklininkė. Su Š. Amerikos Mote-

rų tinklinio rinktinė dalyvavo Europos važybose.

Šiuo metu Vilija gyvena Topangoje, prie Los Angeles. Aktyviai dalyvauja lietuvių sporto klube, priklauso Akademikų Skautų Sąjūdžio LA skyriui.

Pradedant naują, lauktą ir užsitarnautą architektės profesiją, entuziastingai Vilijai linkime geriausios sekmes!

ELECTRICIANS — Metal recycling operation seeking Electrician with mechanical aptitude to maintain yard equipment with high voltage, a/c/d/c troubleshooting, repairs and servicing of motors, switch gears, and some hydraulic experience as related to electricity. Excellent opportunity with expanding company. Over 40 years in Richmond and Tidewater. Good benefit package. Apply call or write to: Mr. Freed Berman
PECK CO.
3220 Deepwater Terminal Rd.
Richmond, VA 23234
804-232-5601

(8-17)

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ,
PATAIŠYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ,
KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽINGINGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarcome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Oh.

Lietuvių Fondo suvažiavimas

Juozas Šlajus

Jau 26-tą kartą Lietuvių Fondo vadovybė ir tautiškai susipratę nariai-aukotojai suvažiuoja Chicagon LF darbams aptarti. Kovo 18 d. Jaunimo centre rinkosi iš tolimų Amerikos valstijų, Chicagos bei jos apylinkių 106 nariai, turintys 7978 balsus. Iš viso LF dabar turi 6069 narių šeimą. Suvažiavimą pradėjo LF Tarybos pirm. Stasys Baras. Pasveikinęs suvažiavusius fondo narius jis sakė, jog per 26-rius metus fondas atliko didžiulę misiją, prisidėdamas dviem su puse milijonų dolerių prie lietuviškos gyvybės išlaikymo išeivijoje, dabar per metus paremdamas ketvirčiu milijono dol., o pagrindinis kapitalas pastoviai auga ir gerokai viršija 4 milijonus dolerių. Prel. dr. Juozas Prunskis sukalbėjo maldą. Įspūdingai, ir atsistojimu, buvo prisiminti ir pagerbti mirusieji LF nariai. Juozas Rimkevičius uždegė žvakę prie mirusiųjų narių knygos, padėtos ant gėlėmis papuošto staliuko, o Ramona Steponavičiūtė perskaitė per visą laiką mirusiųjų gana ilgą sąrašą. Į darbo prezidiumą pirm. Baras pasiūlė Vytautą Kamantą, Mildą Lenkauskienę ir dr. Ferdinandą Kauną, sekretorę – Pr. Masilionienę. Suvažiavimas patvirtino rankų plojimu.

Suvažiavimą žodžiu sveikino Lietuvos gen. konsulas V. Kleiza. Jis pasveikino suvažiaviman atsilankiusį, Sibiro gulaguose ir politiniuose kalėjimuose net 37 metus iškentėjusį disidentą Balį Gajauską ir jo žmoną Ireną. Jis sveikino Lietuvių Fondo aukštai vertinamą misiją – finansiškai išlaikyti mūsų išeivijos lietuvišką švietimą, kultūrą, tautinį tęstinumą.

Dr. Antanas Razma, LF pradininkas, taip pat pasveikino disidentą Gajauską ir po- nią, pasidžiaugė aukotojų dėka Lietuvių Fondo puikiu augimu bei stiprėjimu, sudarant galimybę paremti visokeriopą lietuvišką veiklą. Dr. Razma paminėjo, kad turime jausti savo tautinę pareigą remti laisvės besikeliančią mūsų tautą. PLB valdybos vicepirm. Milda Lenkauskienė sveikino suvažiavimą, o LF linkėjo ir toliau augti ir stiprinti išeivijos lietuvių veiklą. ALTo valdybos pirm. Gr. Lazauskas nuoširdžiai pasveikino LF-do suvažiavimą, linkėdamas Fondui stiprėti ir visiems sutartinai remti pavergtos Lietuvos kovą dėl Tautos laisvės. Dalia Kučėnienė sveikino JAV LB Kultūros tarybos vardu ir išreiškė didelę padėką LF vadovybei už tiekiamą finansinę paramą lietuviškos kultūros

puoselėjimui ... Be to buvo perskaityti raštu gauti sveikinimai. Disidentas Balys Gajauskas pasveikino susirinkusius ir trumpai papasakojo apie Sibiro tremtinio gyvenimą.

Po sveikinimų Vytautas Kamantas perskaitė Dainos

pranešė, kad praėjusieji metai buvo tretieji geriausi metai telkiant kapitalą ir patys geriausi metai remiant lietuvišką veiklą. Per metus gauta narių įnašais ir palikimais 324,146 dol., o pagrindinis kapitalas pasiekė 4,226,704 dol., lietuviškos veiklos dar-

Lietuvių Fondo 26-tą suvažiavimą sveikina Balys Gajauskas. J. Tamulaičio nuotr.

Kojelytės gerai parašytą praėjusių metų suvažiavimo protokolą. Buvo sudarytos ir susirinkimo patvirtinto darbo komisijos: registracijos, nominacijų - mandatų, balsų skaičiavimo, nutarimų ir kitos.

LF VADOVYBĖS PRANEŠIMAI.

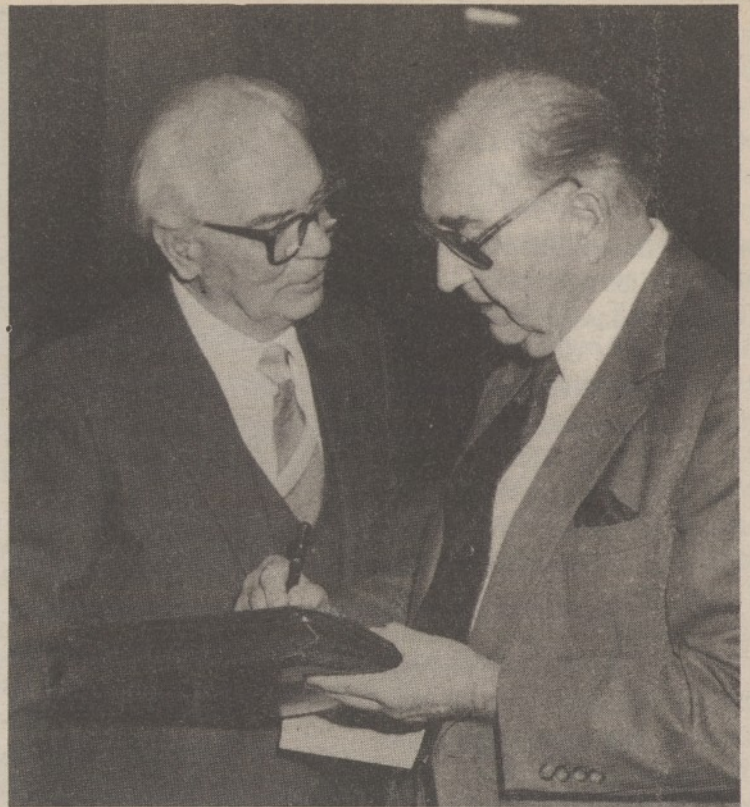
LF Tarybos pirm. Stasys Baras su pasitenkinimu

bai paremti 260,000 dol. LF vadovybė numato išleisti naują LF narių knygą-vardyną, kurioje bus įrašyti visi aukotojai – nuotraukos ir trumpi biografiniai duomenys.

LF Tarybą sudaro šie Fondo nariai: pirm. Stasys Baras, K. Ambrozaitis, G. Balukas, K. Dočkus, M. Drunga, A. Juodvalkis, R. Juškienė, V. Kamantas, P. Kilius,

Lietuvių Fondo narių suvažiavime tarybos narė Milda Lenkauskienė (kairėje) ir valdybos pirm. Marija Remienė. J. Tamulaičio nuotr.

Lietuvių Fondo narių suvažiavime tariausi informacijos k-jos pirm. A. Juodvalkis (kairėje) su LF tarybos pirm. St. Baru. J. Tamulaičio nuotr.

D. Kojelytė - sekretorė, M. Lenkauskienė, A. Ostis, J. Račkauskas, A. Razma, M. Remienė, J. Valaitis, A. Steponavičienė – reikalų vedėja. Be to, veikia 7-nios komisijos: Finansų, Pelno Paskirstymo, Informacijos, Palikimų Įstatų, Kontrolės ir Lietuvių Dailiojo meno Institutas. LF valdybos pirm. Marija Remienė pasveikinusį narių suvažiavimą, apžvelgė metinę darbų veiklą. Valdyba vykdo LF tarybos nutarimus, o valdybos pirmininkės pastangomis rengiami fondo populiarinimui vajai, minėjimai, atžymėjimai ir kt. Praeitieji metai buvo sėkmingi finansiniam ugdymui, įstojo 137 nauji nariai. Valdyba rūpinasi LF turto-kapitalo administravimu. Tarybos ir valdybos nariai negauna atlyginimo ir nėra kelionės išlaidų, išskyrus vieną apmokamą tarnautoją. Valdyboje yra: pirmininkė M. Remienė, dr. A. Razma, O. Baršketytė, izd. K. Dočkus, sekretorė-administratorė A. Steponavičienė, informacijos A. Juodvalkis ir R. Steponavičiūtė.

Komisijos pirm. Rūta Juškienė savo pranešime paaiškino, jog praėjusiais metais nebuvo ekonominės krizės, kaip pvz. 1987 m., kai įvyko akcijų kritimas. 1988 m. gruodžio 31 d. LF investuoto kapitalo knyginė vertė siekė 3,829,795 dol. – grynais pinigais, įvairūs bonai ir maža dalis akcijų, kurios esančios rizikingesnis, bet pelningesnis investavimas. 1989 m. ekonomijos augimas žadąs būti lėtesnis negu 1988 metais. Nuošimčiai pasiliks žemi ir net gali kristi. Skatino visus LF narius prisidėti prie kapitalo didinimo, kad galėtų tęsti nemenkėjančią lietuvių išlaikymą. LF finansiniams reikalams aptarti renkasi ši Finansinė komisija: pirmininkė R. Juškienė, St. Baras, K. Dočkus, F.V. Kauras, P. Kilius, A. Razma, M.

Remienė ir J. Valaitis.

LF Pelno skirstymo komisijos pirm.dr. Antanas Razma savo pranešimą pradėjo tardamas, jog vienas iš didžiųjų pokario lietuvių išeivijos laimėjimų yra Lietuvių Fondas. Pridėjus 1989 m. numatytą paskirstymui pelną, lietuviškai veiklai paremti iš viso bus daugiau kaip 2.5 milijonų dolerių. LF Pelno skirstymo komisijos darbas yra atsakingas, reikalaujamas daug laiko, įjungiant į svarstymus Lietuvių Fondo, JAV LB Krašto vadovybės narius ir kitus kultūrininkus. Taip pat yra sudaroma speciali komisija stipendijų prašymų peržiūrėjimui ir rekomendacijų pateikimui – PSK. Daugumas stipendijų paskiriama iš LF veikiančių stipendijų fondų, kurių steigėjai yra nurodę stipendijoms gauti sąlygas. Pereitais metais buvo paskirstyta 260,000 dol. 1988-tų metų pelno ir anks- tyvesniais metais skirti, bet nesunaudoti 11,000 dol., tad iš viso buvo paskirstyta 271,000 dol. 1988 m. PSK-ją sudarė JAV LB KV atstovai – dr. P. Kisieličius - sekr., A. Gečys, R. Vitas ir J. Baužys - pavad.; LF atstovai – dr. A. Razma - pirm., dr. G. Balukas, P. Kilius ir D. Kojelytė - pavad. Stipendijų komisiją sudarė dr. A. Razma - pirm., dr. P.V. Kisieličius, D. Kojelytė ir R. Vitas. Komisija 1988 m. yra gavusi 118 prašymų arti 600,000 dol. sumai. Pilnai ar dalinai patenkinta 60 prašymų. Stipendijoms gavo 57 prašymus, daugiau kaip 130,000 dol. sumai. Pilnai ar dalinai patenkino 39 prašymus. Iš viso pelno – 271,000 dol. 1988 metais paskirta: Lituanistiniam švietimui - 123,125 dol. (45.4%), kultūriniais reikalams – 93,890 dol. (34.6%) ir visuomeniniams reikalams – 53,985 dol. (20%).

Palikimų komisijos

(Nukelta į 10 ps1.)

Lietuvių Fondo...

(Atkelta iš 9 psl.)

pirm. dr. K. Ambrozaitis pranešė, kad 1988 metais palikimais gauta 140,788 dol.

Antanas Juodvalkis, Informacijos k-jos pirmininkas, gerai vedęs LF informaciją spaudoje ir radijuje, per metinius LF suvažiavimus pakviestus spaudos atstovus tvarkingai aprūpina medžiaga ir susodina prie 'spaudos' stalo, iš kur jie gali gerai girdėti ir stebėti suvažiavimo eigą, o tokių pastangų nebūnant – nukenčia informacija apie jų renginį. Savo pranešime jis paminėjo, jog LF vadovybė stebi tautos ryžtingas pastangas dėl tautos laisvės bei nepriklausomybės atstatymo, yra pasiruošusi vykdyti įstatais numatytus išipareigojimus. Taip pat supažindino su spaudos ir radijo informacijos žmonėmis, parodydamas keturis Juozus, tos dienos patronus, pasveikinęs LF vardu – prel. Juozą Prunskį, Juozą Žygą, Juozą Šlajų ir Juozą Žemaitį, kuriuos prezidiumo pirm. M. Lenkauskienė apdovanojo gyvų gėlių žiedais. Taipgi padėjo Broniui Kvikliui, Apolinarui Bagdonui, Ramonai Steponavičiutei, broliui P. Kleinotui, radijo laikų vedėjams: P. Petručiui, Baliui Brazdžioniui, Toliui Šlutui ir laikraščių redaktoriams.

Kontrolės komisijos aktą perskaitė Juozas Žygas. LF finansinė atskaitomybė, sakė, vedama teisingai ir tvarkingai. Dr. J. Valaitis, pagerbdamas B. Gajauską, i

Lietuvių Fondą įnešė 1000 dol. savo, t.y. dr. Jono Valaičio sąskaiton.

Belaukiant Rinkimų komisijos balsavimo duomenų, vyko diskusijos, pasiūlymai, padaryti nutarimai ir atlikti kiti reikalai. Antanas Makaras iš Hot Springs pasiūlė 'kepurinę' rinkliavą, o surinktais pinigais LF nariu įrašyti Balį Gajauską. LF-dui nauda, tačiau besikuriančiam Sibiro tremtiniui – pinigine vistiek tuščia. Surinkta 482 dol. suma, kažkam papildžius ją iki 500 dol., buvo atiduota LF izd. Dočkui, i LF sąskaitą B. Gajausko vardu. Dėl tos rinkliavos būdo teko girdėti kritiškų pasisakymų, bet LF vadovybė, išslydėdami Gajauskus įteikė jiems \$500 iš savo asmeninių lėšų.

Dr. Gediminas Balukas Lietuvių Dailiojo meno instituto pirmininkas, pranešė, kad jis LDMI nepramatytai gavo 7 antikinius spalvotus raižinius-paveikslus, sukurtus 1710 m. Lietuvoje. Porą tokių spalvotų paveikslų turėjo salėje. Dr. Balukas numato gauti ir daugiau tokių antikinių vertybių. LDM Institutas yra sutelkęs arti 1000 meno dirbinių. Kad meno kūriniai nesugestų, reiktų turėti specialiai pritaikytas patalpas. O turimo muziejaus išlaikymui bandys ieškoti finansinės pagalbos.

LF Tarybos pirm. Stasys Baras pranešė džiugią žinią, jog LF vadovybė ruošiasi išleisti 6-šių tomų Lietuvos istoriją. Pirmąjį tomą žada išleisti jau šią vasarą, po to seks kiti. Pradžioje numa-

Kongreso atstovo Feighan administratorius Daniel Clark įteikia vėliavą, kabėjusią virš Kongreso rūmų, Povilui Pečiulaičiui. Sėdi žmona Judita, stovi K. Žiedonis ir V. Apanius.

V. Bacevičiaus nuotr.

Laisvės kovotojai Clevelande

Velykų dieną, 6 val. vakare, Clevelando aerodrome susirinko lietuvių organizacijų atstovai ir pavieniai asmenys sutikti iš Lietuvos atvykusių partizanų Povilo ir Juditos Pečiulaičių. Visų gailėsčiui, nusileidusiam lėktuve jų nebuvo, o sekantis turėjo atskristi tikrai po vidurnaktį. Dauguma grįžo atgal. Pasiliko laukti giminės, Clevelando BALFo sk. pirm. Vincas Apanius su valdybos nariais Kaze Vaičieliūniene ir Albinu Karsoku, LB apygardos pirm. Kazys Žiedonis, Valdas Žiedonis ir ALT Sgoš Clevelando sk.pirm. Jadvyga Budrienė.

Prano Pečiulaičio pakviesti, visi nuvykome į jų rezidenciją, kur buvome maloniai priimti ir pavaišinti, iki 12 val. naktį grįžome atgal į aerodromą. Neteko ilgai laukti. Nusileidus lėktuvui, giminės nekantriai sekė iš lėktuvo išeinančius keleivius. Staiga sesuo Kazimiera šūktelėjo – "Ateina, ateina!" – ir puolė sveikintis. Puolė viens kitam į glėbį, nesimatę 50 metų. Tai buvo Dievo dovana, tikras Velykų džiaugsmas. Visi sveikino į laisvę atvykusius ir linksmi skirstėsi jau ryto poilsui.

Balandžio 2 d. Dievo

Motinos šventovėje klebonas Gediminas Kijauskas, S.J., per pamokslą Pečiulaičius pristatė parapijiečiams. Po pamaldų jie vyko į Šv. Jurgio parapiją, kur buvo pakviesti garbės svečiais, Velykinio stalo pietums. Parapijos klebonas Juozas Bacevičius trumpu žodžiu svečius pasveikino, o tarybos narė Jadvyga Budrienė plačiau apibūdino mūsų tautos kankinius parapijiečiams. Prie pietų stalo garbės svečiai dalinosi savo išgyvenimais su kleb. J. Bacevičium, Tarybos pirm. inž. Viktoru Leparskiu ir kitais.

BALFo sk. ir LB apygarda pristatė Pečiulaičius lietuvių visuomenei 4 val. p.p. Dievo Motinos parapijos svetainėje. Čia kongresmano Feighan atstovas pasveikino juos ir įteikė Amerikos vėliavą, nes Povilas Pečiulaitis,

pagal tėvus, yra Amerikos pilietis. Vincas Apanius, BALFo vardu, 'pradžiai gyvenimo' įteikė kuklią piniginę auką.

Povilas ir Judita Pečiulaičiai visiems padėjo už dovanas ir šiltą sutikimą. Jie ypač dėkingi BALFo centro valdybos pirm. Rudienei ir visai valdybai už išpirktą kecionės bilietą ir visokeriopą pagalbą. Be BALFo pastangų, vargu ar būtų jiems pavykę pasiekti laisvę.

Nepalūžusiems laisvės kovotojams Povilui ir Juditai linkime sveikatos ir sėkmingo gyvenimo laisvių šalyje.

J. Budrienė

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED **DIEMAKERS**
Be able to set up work from blue prints & close tolerance. Needed — Experienced in progressive and line dies. Excellent working environment with CAD/CAM capabilities and CNC equipment. Excellent opportunity for good Diemakers. Please apply in person at: Sequolia Tool, 13222 Merriman, Livonia, MI 48150. (12-18)

Nuoširdžiai užjaučiame

BIRUTĘ VASARIENĘ

jos Mamytai Lietuvoje mirus.

Irena ir Albertas
Sušinskai
Aldona ir Vytautas
Mauručiai
Ona ir Kazys
Raliai

Mielam mokslo draugui

A. A.

EDVARDUI ŠILEIKIUI

Toronte mirus, jo žmoną Juliją ir Lietuvoje gyvenančią sesutę Anele nuoširdžiai užjaučiame

Ona ir Antanas
Juodvalkiai

Taupa

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street

Cleveland, Ohio 44119

(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais--ketvirtadieniais nuo 9:00--4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00--6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00--3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00--12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuosimčius Už:

Taupymo Sąskaitas, Certifikatus, IRA, Čekių Sąskaitą, ir t.t.

Skoline Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:

Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui, Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks, Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens sąskaitas, Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Klekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios ***
apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

to leisti po 1000 egz. kiekvieno tomo. Be to dar kalbėjo dr. Antanas Dūda, svečias iš besilaisvinančios Lietuvos.

Rinkimai. Pagal balsų daugumą trijų metų laikui i LF Tarybą išrinkta trečdalis narių: Stasys Baras, Antanas Juodvalkis, Vytautas Kamanas, Kostas Dočkus, Ferdinandas V. Kaunas, Ofelija Baršketytė ir kandidatais Milda Lenkauskienė ir Algirdas Antanaitis. Revizijos komisijon – Pijus Stončius, V. Kirvelaitis, Juozas Žygas ir kandidatas J. Rimkevičius.

Sugiedojus himną, po diskusijų ir įtampos, visi rinkosi į JC kavinę vaišėms.

Juozas Šaljus

SUSITIKIMAS SU RATILIO

Balandžio 15 dieną, po Ratilio ansamblio koncerto, Čiurlionio ansamblis ir Lietuvos klubas Vilniaus universiteto dainininkams rengia vaisės Lietuvos namų salėje – apie 10 v.v. Visi lietuviai kviečiami tose vaišėse dalyvauti ir asmeniškai susitikti su Vilniaus universiteto jauniu. Sekmadienio rytą jie iškeliauja į Detroitą.

Asmenys, kurie norėtų drauge su svečiais vakarieniauti Lietuvos salėje, prašomi iš anksto įsigyti vakariinės bilietus Lietuvos klube tel. 531-2131, pas Aušrą Babickienę tel. 531-9329, ar pas Vladą Plečkaitį tel. 531-3474. Vakariinės kaina \$10 asmeniui. Kiti, kurie norės tik susitikti ir pasikalbėti su svečiais, bus įleidžiami veltui.

RADIOTHONE

Balandžio 16, sekmadienį, Tėvynės Garsų radijo programa dalyvaus John Carroll universiteto "Radiothone". Universiteto radijo stotis, iš kurios girdima ir lietuviška programa, praves finansų vajų stoties pagerinimams atlikti. Tėvynės Garsų klausytojai kviečiami balandžio 16, tarp 8 ir 10 val. ryto, skambinti į WUJC radijo stotį ir paskirti savo auką. Telefonai 397-4439 ir 397-4438.

ALDONA MALCANAITĖ-GRINA, Ph.D. pshichologė, psichoterapinė su privačia klinike praktika ir vadovavimo pareigų (management) konsultantė liginėse, korporacijose ir kitose organizacijose, kalbės tema "'Varpo' šimtmetis ir mes" Clevelando Skautininkų rengiamoje kultūrinėje popietėje

Čiurlionio ansamblio valdybos nariai R. Butkus, A. Babickienė, V. Plečkaitis ir V. Žilionytė-Lager prie paskutinių pasirodymų sutikti Ratilio balandžio 15 Clevelande.

V. Bacevičiaus nuotr.

1989 m. balandžio 23, sekmadienį,

Clevelando lietuvių Skautija švenčia tradicinę savo patrono ŠV. JURGIO DIENĄ

- 10 val. šv. Mišios Dievo Motinos šventovėje
11 val. Iškilminga Sueiga DM parapijos salėje – veda Pilėnų Tuntas Priešpiečiai Svetainėje
*
4 v.p.p. Lietuvių Namų viršutinėje salėje

Clevelando Skautininkų Draugovės rengiama Kultūrinė Popietė

"VARPO" ŠIMTMETIS IR MES

Kalbės ir diskusijas ves
Aldona Malcanaitė-Grina, Ph.D.

Po to – pasisvečiavimas prie kavutės.

Visi maloniai kviečiami kartu dalyvauti tradicinėje Šv. Jurgio šventėje

š.m. balandžio 23 d. 4 val. p.p. Lietuvių Namuose.

Prelegentė yra buvusi clevelandietė, skautė akademikė. Gimusi Kaune. Studijavo Loyola universitete Chicago, IL – B.S. 1964 m. ir Duquesne University, Pittsburgh PA – M.S. 1970 m. ir Ph.D. 1987 metais.

• **PIANISTAS ANTANAS SMETONA** yra pakviestas teisėjauti 29-me metiniame muzikos festivalyje-konkurse, kuris įvyks Kanadoje, London, Ont. š.m. balandžio 1-14 dienomis. Festivalį globoja Kiwanis Club of London, Ontario.

• **RIMA ŽIEDONYTĖ**, Rimo ir Silvijos Žiedonių duktė galvo ketverių metų stipendiją studijoms John Carroll Universitete. Stipendijos dydis \$3,500 kiekviems metams.

Rima Žiedonytė šį pavasarį baigia Willoughby South gimnaziją aukščiausiais pažymiais. Ji yra baigusi Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą, šoka Grandinėlyje ir dirba Ateitininkuose. Baigusi universitetą nori būti mokytoja.

• **PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.**

Skaitykit ir platinkit
Dirvą

GRINDER

Growth opportunity for person with at least 5 years job shop/tool room experience in ID / OD and / or jig grinding. Long established and still growing westside company located by I-90 and W. 117 St. We are easily accessible from the greater Cleveland area. Air conditioned shop.

Apply 8 am - 5:30 pm Mon-Fri, to:
ALBRECHT TOOL-DIE & MFG.
12201 Elmwood Ave.
Cleveland, Ohio 44111
An Equal Oppy Employer (517)

STRUCTURAL STEEL DETAILER & ESTIMATORS ARE YOU TIRED OF THE COLD?

Qualico Steel an established structural steel fabrication company located near Dothan AL (90 miles from Gulf Coast) is presently accepting applications for Structural & Miscellaneous Detailers, Checkers & Estimators. A minimum of 3 years experience required. Good Salary & Benefits. Send resume and sample of work to Mr. W.R. Thomas.

QUALICO STEEL CO., INC
P.O. BOX 149
Webb, AL 36376 (15-25)

MEDIUM SIZE SUPPLIER TO THE AUTOMOTIVE INDUSTRY SEEKS THE FOLLOWING:

• **PROCESS ENGINEER**
FULL TIME & BENEFITS

Ability to process product from concept to finished part. Knowledge of large exposed auto panels a must.

CHECKER MOTORS CO. LP
2016 N. PITCHER ST.
KALAMAZOO, MICH. 49007
616-343-6121, EXT. 292
Equal Opportunity Employer (10-16)

Sukaktuvininkas kun. Balys Ivanauskas

Kun. Balio Ivanausko kunigystės auksinis jubiliejus

1989 m. gegužės 7 d., sekmadienį, Šv. Jurgio parapija Clevelande pagerbs kun. kleb. Balį Ivanauską, švenčiantį savo auksinį kunigystės jubiliejų. Kun. kleb. B. Ivanauskas atnašaus Padėkos mišias 10:30 val. ryto. Mišias koncelebruos seminariją kartu baigusieji kunigai, Clevelando vyskupijos lietuviai kunigai ir dabartinis Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. Juozas Bacevičius. Tuoju po mišių bus priėmimas ir programa parapijos salėje. Šeimos nariai ir giminės atvyks iš Kalifornijos ir Michigano.

Kun. B. Ivanauskas gimė 1910 m. gruodžio 21 d. Beaver Falls, Pennsylvania. Studijavo kunigų seminarijoje Vilkaviškyje, Lietuvoje. Dar prieš Antrąjį Pasaulinį karą, kun. B. Ivanauskas grįžo į JAV ir tęsė studijas Šv. Marijos Seminarijoje Clevelande. Jis buvo iššventintas kunigu 1939 m. gegužės 7 dieną. Pirmiausia jis buvo paskirtas į Šv. Petro lietuvių parapiją Akrone. 1941 m. buvo perkeltas į Šv. Jurgio parapiją Clevelande klebono padėjėjo pareigoms, kuriose išbuvo iki 1958 m., kada jis buvo perkeltas į Šv. Monikos parapiją Garfield Heights. Po kun. Barčio mirties, kun. B. Ivanauskas buvo sugrąžintas į Šv. Jurgio parapiją klebono pareigoms, kuriose išbuvo iki pasitraukimo į pensiją 1980 m. gegužės mėnesį.

Kun. Ivanauskas pasižymėjo savo nuoširdžiu patarimu lietuviams, senosios imigracijos ir naujesniems, pasitraukusiems rusams okupuojant Lietuvą. Jis daug dirbo išskirti ir išlaikyti lietuvių

kultūrą, bei lietuvių tautos dvasines vertybes.

Kun. Ivanauskas buvo ne tik geras sielų ganytojas, bet ir puikus golfo žaidėjas, kegliuotojas. Per visą savo gyvenimą jis buvo ir tebėra nuoširdus ir linksmos nuotikos, puikiu savo balsu garbinąs Dievą ir džiuginąs žmones. 1980 m. kun. Ivanauskas, išėjęs į pensiją, apsigyveno Vermilion, Ohio.

Norintieji daugiau informaciją apie šventę, prašome kreiptis į Šv. Jurgio kleboniją telefonu (216) 431-5794 arba raštu: 6527 Superior Ave. • Cleveland, Ohio 44103. (b)

• **LB CLEVELANDO APYLINKĖS VALDYBA** rinks solidarumo įnašus ir platins Pasaulio Lietuvį sekmadieniais po lietuviškų pamaldų. Kas nori, prašomi siųsti izdininkui M. Aukštuo-liui, 25230 Chardon Rd., Richmond Hts., Ohio 44143.

FULL TIME - PART TIME - CASUAL POSITIONS

Hamlet Manor Nursing Home is in need of the following personnel: **cook** - with some experience or 'in training'; **dietary assistants** - experience helpful but not required; **nursing assistants** - experience helpful but not required; **R.N.s** and **L.P.N.s** - 8-12 hour shifts available.

Apply in person • Hamlet Manor • 150 Cleveland Street • Chagrin Falls, Ohio • between 9:00 AM - 3:30 P.M.

ST. ANTOINE RESIDENCE

400 Mendon Rd. • North Smithfield, RI

Positions available
R.N.s & L.P.N.s - 1-st, 2-nd & 3-rd shift
NURSING ASSISTANT 1-st shift only
Full and Part time positions available.

New wages & benefits
for regular Part Time employees.
Call Jacqueline Nerbonne R.N. DNS
(401) 767-350 (1517)

DIRVA

SAVAITGALIO KURSAI VADOVĖMS

Š.m. gegužės 27-29 d.d – Rockville, MD, prie Washingtono, paraleliai su prityrusių sk., vyr. skaučių / sk. vyčių suvažiavimu – Skaučių Seserija rengia intensyvius 'pakartojimo' kursus gilvelistėms ir gintarietėms, kuriuos praves v.s. fil. Laima Kiliulienė. Jų tikslas – atnaujinti žinias ir koordinuoti informaciją, bei pasiruošimas talkai, reikalui atsiradus.

Visos sesės, lankiusios

Miško Ženklo ar Gintaro Vadovių Mokyklos kursus, yra kviečiamos dalyvauti. Kviečiamos taip pat sesės, kurios planuoja aplankyti šią vasarą liepos mėn. Lietuvoje vykšančią skautų vadovų stovyklą ir galinčios, reikalui esant, talkinti. Jei atsiras suinteresuotų brolių – dirbsime kartu.

Dėl platesnių informacijų skambinti v.s. fil. L. Kiliulienei (617) 861-1465 arba v.s. fil. Dalei Lukienei (301) 983-0763.

P A D Ė K A

A. A.

BRONIUS KASAKAITIS

Mirė š.m. vasario 1 dieną Chicagoje. Palaidotas lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.

Noriu padėkoti visiems, suteikusiems velioniai paskutinį patarnavimą ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Dėkoju kun. kan. Vaclovui Zakaraskui už maldas laidotuvių namuose, už atnašautas gedulingas Mišias ir už religines apeigas kapinėse. Dėkoju kun. Jonui Borevičiui už pasakytą pamokslą gedulingų Mišių metu. Dėkoju muzikams Matiukams už smuikavimą per minėtas Mišias.

Dėkoju už įvairių organizacijų vardu jautrius atsisveikinimo žodžius – Audronei Gulbinienei, Ignui Andrašūnui, Stasiui Briedžiui, Domui Adomaičiui ir Teodorui Blinstrubui. Dėkoju Vaclovui Mažeikai už atsisveikinimo iškilnių pravedimą.

Dėkoju LST Korp! Neo-Lithuania nariams už garbės sargybą laidotuvių namuose ir už grabnešių pareigų atlikimą.

Dėkoju visiems, kurie užprašė šv. Mišias, prisiuntė gėlių, pareiškė užuojautą ir velionio Broniaus intencija aukojo Tautos Fondui ir kitur.

Dėkoju laidotuvių direktoriui D. Petkui už nuoširdų patarnavimą.

Dar kartą – visiems širdingai dėkoju.

Žmona

Birutė Kasakaitienė

Mielam kolegai ir labai artimam
bičiuliui

A. A.

EDVARDUI ŠILEIKIUI

iškeliavus į amžinybę, žmoną JULĘ ir SESERĮ Lietuvoje, esančias giliame liūdesy ir skausme, nuoširdžiai užjaučiame, kartu liūdime ir skausmu dalijamės.

Leokadija ir Juozas
Žvyniai

Ratilio ansamblio narys Vytautas Landsbergis (Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio pirmininko sūnus), kalbasi su Romu Ri. Kezio nuotr.

• SOL. IRENA MILKEVIČIŪTĖ, Lietuvos operos primadona, balandžio 8 d. atskrido į Chicago. Aerodrome ją su gėlėmis pasitiko Chicago lietuvių operos vadovybė, tautiniais drabužiais pasipuošusios mergaitės ir būrelis lietuvių.

Irena Milkevičiūtė, iškilusias Vilniaus operos sopranas, dainuos Eleonoros partiją Verdi operoje "Il Trovatore". Azučenos partiją atliks mezzosopranas Aldona Stempuzienė. Operą diriguos maestro Bronius Kazėnas. Il Trovatore spektakliai įvyks bal. 29 ir 30 dienomis.

VEIKLUS KLUBAS

Šiaurinėje New Jersey valstybės dalyje yra įsistiejęs Amerikos Lietuvių Klubas, kuriam priklauso virš 100 narių. Jį įsteigė jau antros ir trečios kartos lietuviai, skatinami ypatingo noro sužinoti apie savo senelių ir prosenelių tėviškę. Nariai yra įvairaus, tarp 25 ir 80 metų amžiaus, iš mišrių šeimų ir kai kurių grynai lietuviškų, nors jau lietuviškai nebekalbantių šeimų.

Klubo iniciatorė ir prezidentė yra Elžbieta Tomolaitis DiAndriole, kuri dirba County College of Morris, Randolph, NJ ir yra sveikatos skyriaus direktorė. Toje pačioje kolegijoje svarbiose pareigose dirba taip pat ir Mary Bilinkas, kurios visa šeima grynai lietuviška.

Klubas rengia įvairias programas – paskaitas, koncertus, parodas ir t.t., kviečia vietinius lietuviškos visuomenės veikėjus prelegentais. Balandžio mėn. įvyks Rasos Razgaitienės paskaita, spalio mėn. numatomas Frances Co valesky (Kavaliauskaitės) piano rečitalis. Gegužės 4-6 dienomis klubas dalyvaus tarptautiniame festivalyje kolegijos patalpose su lietuviškais valgiais, paroda ir 'Liepsna' – New Jersey tautinių šokių grupė.

Daugelio narių pageidavimu, prieš du metus, County College of Morris įvedė lietuvių kalbos, istorijos bei

Floridos lietuviai laukia Ratilio

Kada lietuvių spaudoje nuskardeno žinia, kad JAV viešės Vilniaus universiteto garsusis folklorinis ansamblis Ratilio, sukruto ir St. Petersburgo lietuviai. Juk negalima praleisti tokios geros progos, neišgirdus Ratilio koncertų.

Iniciatyvos ėmėsi St. Petersburgo Lietuvių pensininkų draugijos valdyba, vadovaujama Broniaus Ginčausko ir Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba, vadovaujama Algio Dūdos. Po sėkmingų pasitarimų ir nutarimų rengėjai pakvietė svečius – Ratilio ansamblį atvykti ir į Floridą.

Ansamblio gastrolėmis besirūpinąs Laisvės Žiburio radio vedėjas Romas Kezys nuoširdžiai kooperavo su St. Petersburgo Lietuvių organizacijų pirmininkais ir sudarė sąlygas Ratilio ansamblui koncertuoti vienoje iš didžiųjų Floridos lietuvių kolonijų – St. Peterburge.

Koncertų organizatoriai – Bronius Ginčauskas ir Algis Dūda, su savo valdybų talka, koncertus ruošia š.m. balandžio 26-27 dienomis. Tai gi – net du koncertai. Pirminis koncertas įvyks balandžio

kultūros kursas. Pradžioje dėstytoju buvo pakviestas Antanas Masionis. Šiais metais jam išėjus į pensiją, dėstymą perėmė Aldona Noakaitė-Pintsch. Mokiniai nepaprastai domisi lietuviška veikla, dabartiniais politiniais įvykiais bei Lietuvos istorija, kultūra, papročiais, kaip ir pramokimu lietuvių kalbos. Jau tenka matyti šiuos senos kartos lietuvius ir mūsų parengimuose ne tik New Jersey, bet ir New Yorko Kultūros Židinyje.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

26 d. 4 val. p.p. Lietuvių klubo didžiojoje salėje, talpinančioje apie 500 žmonių.

Antras koncertas – balandžio 27 d. 4 val. po pietų Eckard Kolegijos gražioje salėje, talpinančioje apie 350 žmonių.

Rengėjai pasirūpino, kad šis retas svečių koncertas nebūtų tik vien lietuvių džiaugsmui, bet kad apie mūsų liaudies meną ir pačią Lietuvą sužinotų ir amerikiečių visuomenė. Rengėjai kontaktavo televiziją ir St. Peterburgo amerikiečių spaudą, pakvietė reporterius dalyvauti koncertuose ir arčiau susipažinti su Ratilio paskirtimi. Taigi antrasis koncertas bus daugiau skirtas amerikiečių visuomenei, o taip pat tikima si, kad dalyvaus ir Eckard kolegijos studentai.

Ansamblis į St. Peterburgą atvyksta balandžio 25 d. apie pietus. Ta proga lietuvių klube svečiams ruošiamas sutikimas ir pietūs.

Pažymėtina, kad ansamblių nuoširdžiai sutiko globoti St. Peterburgo lietuvių šeimos, kuriose jie praleis viešnagę. Taip pat numa toma svečiams parodyti, kiek bus įmanoma, Floridos žymesnes vietas ir supažindinti su lietuvių gyvenimu.

Susidomėjimas floridiškių tarpe Ratilio koncertais didelis. Iš tolimesniųjų lietuvių kolonijų lietuviai taip pat ruošiasi vykti į St. Peterburgą ir koncertuose dalyvauti.

Rengėjai kviečia ir tiki si, kad Floridos lietuviai taip pat širdingai svečius sutiks, globos ir pagerbs dalyvaudami koncertuose.

Vilniaus universiteto garsusis folkloro ansamblis Ratilio yra plačiai žinomas ne tik tėvynėje, bet ir už jos ribų. Ansamblis susikūrė tėvynės sutemų metais, dvidešimtmetį ryžtingai dirbo, sukaupė mūsų tautos liaudies lobius-pasakas, sakmes, liaudiškus anekdotus, tautosaką. Šis tautos menas atskleidžiamas sutartinėmis, ožragių skudučių, sekminių ragelių instrumentine muzika, rugiapūtės, šienapiūtės ir kitomis darbo dainomis. Koncertus stebėję teigia, kad ansamblis atskleidžia mūsų liaudies meno nuostabų pasaulį, grožį.

Ansambyje dalyvauja 32 asmenys įvairių profesijų – akademikai, studentai, pats gražiausias Lietuvos jaunimas!

Tad ne veltui Floridos lietuviai kelia sparnus St. Peterburgo link sutikti tėvynai nius, kurie savo ryžtu, rizika ir meile Lietuvai žadins ir mus, išsivijoje gyvenančius, bendram tikslui – gyventi ir dirbti savos tautos ir jos vaikų laimei ir džiaugsmui.

Informacijai skambinti Broniui Ginčauskui tel. (813) 867-8104.

Jurgis Janušaitis